

**ACORD 22/2022, de 30 de març, del Ple
del Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

D'aprovació de l'Informe 21/2022, de 15 de març, de l'Àrea de Continguts, *El tractament de les informacions sobre violències masclistes en els teletinformatius. Octubre-desembre del 2021.*

L'article 20 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, del 22 de desembre, estableix que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) "[...] com a autoritat reguladora, ha de garantir el compliment de les obligacions dels prestadors dels serveis de comunicació audiovisual relatives a assegurar un tractament de les dones de conformitat amb els principis i els valors establerts per aquesta llei."

L'apartat 1 de l'article 21 de la mateixa Llei determina que el CAC "[...] ha de promoure acords i convenis d'autoregulació o coregulació en tots els mitjans de comunicació social, els quals han d'incorporar criteris orientadors amb relació a l'actuació dels programes davant la violència masclista i la representació de les dones." Així mateix, concreta (apartat 2) que "Les normes d'autoregulació a què fa referència l'apartat 1 han de tenir caràcter de codis ètics i actuar com a guies de conducta per als mitjans de comunicació i com a pauta de control a posteriori."

En compliment del que estableix la Llei 5/2008, l'any 2009 es van aprovar les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació*. De fet, el nou text era una revisió i adaptació de les *Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació* elaborades l'any 2004.

El treball del Consell de l'Audiovisual de Catalunya en relació amb la violència masclista es va iniciar l'any 2002 amb l'elaboració de l'informe *El tractament de les informacions sobre violència domèstica en els teletinformatius d'àmbit català entre els mesos de setembre i desembre de 2002*, que va servir com a base per elaborar les recomanacions del 2004.

Del 2004 ençà, i amb periodicitat triennal, s'han elaborat informes sobre el tractament informatiu de la violència masclista i el compliment de les recomanacions vigents en cada moment. Els informes elaborats corresponen a les dades del darrer trimestre dels anys 2004, 2007, 2010, 2013 i 2016, i un de caràcter excepcional el 2018, atès que s'inclouïa en una anàlisi de caràcter transnacional.

En aquest marc d'actuació del Consell, l'Àrea de Continguts ha elaborat l'informe *El tractament de les informacions sobre violències masclistes en els teletinformatius. Octubre-desembre del 2021*.

L'univers d'anàlisi són les informacions aparegudes als teletinformatius de migdia i de vespre de TV3, a *L'informatiu migdia* de TVE Catalunya, i a *Notícies migdia* i a *Notícies vespre*, de betevé, emesos entre octubre i desembre del 2021.

La presència d'informacions sobre violències masclistes d'acord amb les definicions de la Llei 17/2020; la presència d'accions positives d'informació contra les violències masclistes encaminades a visibilitzar les aportacions de les dones; el seguiment de les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació* publicades el novembre del 2009 i l'evolució del tractament informatiu de les violències masclistes al llarg del temps són els elements entorn dels quals s'estructura l'informe.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Aprovar l'Informe 21/2022, de 15 de març, *El tractament de les informacions sobre violències masclistes en els teletinformatius. Octubre-desembre del 2021*.
2. Trametre l'informe esmentat a la Mesa del Parlament; a la Comissió de Control de l'Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals; a la Comissió d'Igualtat i Feminismes; al secretari de Mitjans de Comunicació; al Departament d'Igualtat i Feminismes; a l'Institut Català de les Dones; a l'Observatori de la Igualtat de Gènere; a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals; a TVE Catalunya i a betevé.

Barcelona, 30 de març de 2022

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Laura Pinyol Puig
Consellera secretària

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

INFORME 21/2022

Àrea de Continguts

Barcelona, 15 de març de 2022

***El tractament de les informacions sobre violències masclistes
en els teletinformatius. Octubre-desembre del 2021***

ÍNDEX

1.	Introducció	3
2.	Mètode d'estudi	4
2.1	Objectiu de l'informe.....	4
2.2	Paràmetres d'anàlisi	4
2.3	Univers d'estudi.....	4
2.4	Marc normatiu	5
2.5	Definició de conceptes	6
2.6	Estructura de l'informe	10
3.	Resultats de l'anàlisi per canals (fitxes sintètiques)	11
3.1	TV3	11
3.2	TVE Catalunya	13
3.3	Betevé.....	15
4.	Resultats de l'anàlisi per variables.....	17
4.1	Atenció informativa, eixos temàtics i rellevància de la informació (quant se'n parla i de què es parla?).....	17
4.1.1	Atenció informativa	17
4.1.2	Eixos temàtics de la informació.....	21
4.1.3	Rellevància de la informació	27
4.2	Veus i fonts de la informació (qui en parla?)	29
4.2.1	Presència global de dones	29
4.2.2	Presència de les agrupacions d'actors	30
4.2.3	Fonts de la informació	33
4.2.4	Dones que poden ser vistes com a referents.....	35
4.3	Anàlisi del discurs (com se'n parla?).....	36
4.3.1	Conceptes emprats per adjectivar les violències masclistes	36
4.3.2	Elements que podrien banalitzar o justificar les violències masclistes o culpabilitzar la víctima	37
4.3.3	Ús d'imatges de recurs.....	37
4.3.4	Notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència	37
4.3.5	Elements d'espectacularització	39
4.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	42
4.5	Elements de sensibilització.....	43
4.5.1	Peces analítiques d'aprofundiment	44
4.5.2	Dades estadístiques i informació complementària.....	46
4.5.3	Informació sobre recursos a disposició de les víctimes	49
4.5.4	Conseqüències negatives	51
5.	Conclusions	52

1. Introducció

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya fa dues dècades que analitza periòdicament el tractament informatiu de la violència contra les dones, en concret des del 2002. Durant aquests vint anys, la conceptualització de la violència masclista ha evolucionat de manera notable, tant en l'ordenament jurídic, com en l'abordatge informatiu que en fan els mitjans i també en les recomanacions i les anàlisis del CAC.

L'any 2004 s'aprova a Espanya la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, que reconeix la violència contra les dones com un fet estructural, però que limita encara les seves manifestacions a l'àmbit afectiu. Aquest mateix any, el CAC publica les *Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació* i comença a verificar-ne el grau de seguiment mitjançant anàlisis triennals. Les primeres anàlisi del CAC, sobre dades del 2002, 2004 i 2007, conceptualitzaven la violència contra les dones com un subgrup dins de la violència domèstica, tot i que els informes del 2004 i 2007 incorporaven l'anàlisi del seguiment de les recomanacions i utilitzaven la denominació *violència de gènere*.

A Catalunya, el 2008 s'aprova la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, una norma pionera que establia que la violència contra les dones es podia produir en àmbits diferents (l'afectiu, el laboral o el social) i adoptar formes diverses (física, psicològica, sexual i econòmica). L'any següent (2009), es revisa i s'adapta el document de recomanacions i es publiquen les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació*. L'informe del CAC referit a dades del 2010 diferenciava per primer cop entre *violència en l'àmbit familiar* i *violència masclista*. I els informes posteriors –sobre dades del 2013, 2016 i 2018– consoliden aquest canvi en la conceptualització de la violència masclista.

L'any 2020, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 17/2020, de modificació de la norma anterior, que amplia la relació de formes en què es concreta la violència masclista i d'àmbits en què es pot manifestar. Aquest informe, amb dades referides al 2021, constitueix una aproximació a la perspectiva més àmplia de les violències masclistes que dibuixa la nova regulació en la matèria.

2. Mètode d'estudi

2.1 Objectiu de l'informe

L'objectiu d'aquest informe és analitzar la presència i el tractament informatiu de les violències masclistes en els teletinformatius.

2.2 Paràmetres d'anàlisi

Aquest informe analitza:

- a) la presència d'informacions sobre violències masclistes d'acord amb les definicions de la Llei 17/2020;
- b) la presència d'accions positives d'informació contra les violències masclistes encaminades a visibilitzar les aportacions de les dones;
- c) el seguiment de les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació* publicades el novembre del 2009, i
- d) l'evolució del tractament informatiu de les violències masclistes al llarg del temps.

2.3 Univers d'estudi

L'univers d'estudi són els teletinformatius *TN migdia* i *TN vespre*, de TV3, *L'informatiu migdia*, de TVE Catalunya, i *Notícies migdia* i *Notícies vespre*, de betevé, emesos entre octubre i desembre del 2021.

Quadre 1. Tots els canals. Nombre de teletinformatius analitzats durant el trimestre octubre-desembre

Canal	Nom del programa	Teletinformatius analitzats
TV3	<i>TN migdia</i>	92
	<i>TN vespre</i>	92
Total TV3		184
TVE Catalunya	<i>L'informatiu migdia</i>	90
	Total TVE Catalunya	90
betevé	<i>Notícies migdia</i>	89
	<i>Notícies vespre</i>	91
Total betevé		180
TOTAL		454

2.4 Marc normatiu

D'acord amb la lletra a de l'article 2 de la Llei 17/2020, s'entén per **violència masclista** la “violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat”.

Així mateix, la lletra i de l'article 2 defineix la **victimització secundària o revictimització** com “el maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i llurs fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats”.

L'article 3, que modifica l'article 4 de la Llei 5/2008, enumera i defineix vuit **formes de violència masclista**: violència física; violència psicològica; violència sexual; violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius; violència econòmica; violència digital; violència de segon ordre, i violència vicària.

Al seu torn, l'article 4, que modifica l'article 5 de la Llei 5/2008, desglossa vuit **àmbits de manifestació** possibles: violència en l'àmbit de la parella; violència en l'àmbit familiar; violència en l'àmbit laboral; violència en l'àmbit social o comunitari; violència en l'àmbit digital; violència en l'àmbit institucional; violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones; i violència en l'àmbit educatiu. A més, inclou un novè àmbit integrat per “altres formes anàlogues que lesionin o puguin lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones”.

2.5 Definició de conceptes

Eixos temàtics de les informacions

Les peces informatives entorn de les violències masclistes s'agrupen en les categories següents:

- **Casos de violència física o sexual contra dones:** notícies sobre la comissió d'actes de violència física o sexual contra dones amb el resultat o el risc de produir-li dany físic o psicològic.
- **Explotació sexual:** notícies sobre el tràfic de dones amb finalitat sexual i sobre la prostitució forçada.
- **Altres formes de violències masclistes:** notícies on s'aborden situacions de violència masclista recollides per la llei, altres que la violència física, psicològica o sexual.
- **Crònica judicial:** notícies sobre les accions de l'Administració de justícia entorn de les violències masclistes.
- **Actes de sensibilització i denúncia social de les violències masclistes:** notícies sobre els programes de suport a les víctimes de les violències masclistes o de divulgació d'aquesta problemàtica social i d'accions que en volen promoure el coneixement i/o la denúncia.
- **Dades estadístiques, informes i enquestes entorn de les violències masclistes:** notícies que se centren en la comunicació de xifres sobre les violències masclistes. Quan les dades estadístiques proporcionades són accessòries o complementàries d'una informació central de tema diferent, la notícia es classifica segons aquest tema.
- **Accions positives d'informació contra les violències masclistes: visibilització d'aportacions de les dones en diferents àmbits,** és a dir, notícies que contribueixen a visibilitzar les aportacions de les dones en diferents àmbits de la societat.
- **Iniciatives de les administracions públiques i debat polític entorn de les violències masclistes:** notícies sobre l'acció dels governs, les administracions i els poders legislatius, així com sobre la dinàmica dels partits polítics entorn d'aquest tema.
- **Altres informacions al voltant de les violències masclistes:** notícies que no es poden incloure en cap de les categories anteriors.

Temps de notícia

És el temps resultant de la suma total de la durada de les notícies referides a una informació o una temàtica específica.

Actor

És qui apareix en el mitjà audiovisual amb temps de paraula, ja sigui representant un grup d'interès, una associació o una organització, un partit polític o una institució, o bé a títol individual i no representatiu de cap col·lectiu.

Temps de paraula

És el temps resultant de la suma total de la durada de les seqüències on algú intervé, com a subjecte, fent un insert (inserció d'imatges i/o de veu d'actors, sense que hi intervingui cap mena de locució per part del mitjà).

Agrupacions d'actors

Són categories que classifiquen les persones que parlen en funció del paper que desenvolupen en cada una de les seves intervencions.

Fonts d'informació

Per analitzar l'adequació de les informacions a les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació*, s'han definit les agrupacions específiques següents:

- *Víctimes de violències masclistes*: persones sobre les quals s'exerceix la violència masclista en qualsevol de les seves formes (física, psicològica, sexual, econòmica, obstètrica, digital, de segon ordre i vicària).
- *Agressors*: qui exerceix o ha exercit actes de violència masclista.
- *Fonts qualificades*: qui aporta a la informació una visió experta o professional, incloses les persones amb responsabilitats polítiques en l'àmbit de les violències masclistes.
- *Terceres persones*: persones, altres que víctimes i agressors, que apareixen en el mitjà audiovisual en funció de la notícia de què es tracta, tot aportant-hi la seva vivència estrictament personal. Formen part d'aquesta tipologia el veïnat, la família o qui ha estat testimoni d'actes de violència masclista.

Variables i indicadors analitzats als teletinformatius

Quadre 2. Operacionalització de les Recomanacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre el tractament de la violència masclista en els informatius diaris

Variables	Recomanació	Cos de la recomanació	Indicadors
Atenció informativa i eixos temàtics	Atenció i rellevància informativa	Núm. 1 “Convé donar informació sobre violència masclista [...] per ajudar a visualitzar el fenomen en tota la seva complexitat”	Temps de notícia de la informació sobre violències masclistes.
			Registre d'aparició d'informacions sobre violències masclistes al bloc de titulars i/o resum.
			Registre de l'ordre d'aparició de les informacions sobre violències masclistes en el teletinformatiu.
	Eixos temàtics de la informació	Núm. 3 “Fer visibles les aportacions de les dones i presentar-les amb tota la seva autoritat”	Temps de notícia dels eixos temàtics de les informacions sobre violències masclistes.
		Núm. 7 “Fer visible la violència masclista que opera de forma més soterrada i que costa més de reconèixer”	
Veus i fonts de la informació	Contextualització de l'agressió	Núm. 11 “Contextualitzar la informació. És recomanable explicar els antecedents i els processos seguits per la persona agredida [...]”	Registre de dades de contextualització d'una agressió (<i>existència o no de denúncia, antecedents, ordres d'allunyament, etc.</i>).
	Presència de dones	Núm. 2 “Seleccionar i diversificar les fonts d'informació. [...] És recomanable l'ús de fonts qualificades, especialitzades [...]” “[...] És contraproductiu involucrar-hi terceres persones si no tenen una vinculació directa amb el cas [...] així com aquelles que només hi estan relacionades circumstancialment. [...]”	Temps de paraula de les dones.
	Presència de les agrupacions d'actors		Temps de paraula de les agrupacions d'actors.
	Fonts d'informació		Temps de paraula de les fonts d'informació.
	Conceptes emprats	Núm. 6 “Usar conceptes i terminologia que s'ajustin a la definició dels fets” “[...] fer un tractament mediàtic igualitari de dones i homes, evitant els estereotips i tòpics que frivolitzen i banalitzen el tractament dels casos de violència masclista” “Cal evitar les adjectivacions que puguin contribuir a una justificació implícita de l'agressió”	Registre de la denominació que utilitza el relat informatiu per referir-se a l'agressió.
Anàlisi del discurs	Elements banalitzadors de les violències masclistes		Registre d'estereotips i/o tòpics que banalitzen el tractament dels casos de violència.
	Discursos de culpabilització de la víctima		Registre de discursos de culpabilització de la víctima.
	Expressions justificadores de les violències masclistes		Registre d'adjectivacions justificadores de l'agressió.
	Relacions causa-efecte en una agressió masclista	Núm. 10 “Evitar qualsevol relació de causa-efecte entre els fets i la procedència de les persones implicades, la situació sociocultural i/o les circumstàncies personals.”	Registre de relacions causa efecte per situació personal (<i>alcoholisme, drogoaddicció, depressió, gelosia...</i>).
			Registre de relacions causa-efecte per situació social (<i>grups culturals, socials, confessió religiosa...</i>).
			Registre de relacions causa-efecte per procedència (<i>referències a l'origen o el lloc geogràfic de procedència</i>).

Variables		Recomanació	Cos de la recomanació	Indicadors
Elements d'espectacularització	Elements visuals	Núm. 8	“Evitar el sensacionalisme i el dramatisme, tant pel que fa a la forma com pel que fa al contingut [...]”	Registre de recursos d'espectacularització visual (<i>primers plans, zooms, etc.</i>)
	Àudio			Registre de recursos d'espectacularització sonora (<i>crits, plors, música dramatitzadora, etc.</i>)
	Lèxic			Registre de lèxic espectacularitzador (<i>descripcions detallades, escabroses o impactants</i>)
Respecte a la privadesa de les persones afectades	Elements identificadors de les víctimes	Núm. 4	“Respectar el dret a la intimitat de les persones agredides i la presumpció d'innocència de les persones agressores”	Registre de nom i cognom/imatge de les víctimes
	Elements identificadors dels agressors			Registre de nom i cognom/imatge dels agressors
	Tècniques d'ocultació de la identitat	Núm. 5	“Respectar la dignitat de les persones agredides i de persones del seu entorn familiar o veïnal i no mostrar-les mai sense el seu consentiment previ.”	Registre de tècniques d'ocultació de la identitat de les víctimes
	Assetjament mediàtic			Registre del rebuig de les persones afectades a aparèixer en càmera o a ser entrevistades
Elements de sensibilització	Aprofundiment en la temàtica	Núm. 12	“[...] convé difondre informes [...] fer visible la xarxa de recursos i de serveis específics [...], en especial el telèfon 900 900 120 [...]”	Registre de peces analítiques d'aprofundiment en una temàtica concreta
	Recursos			Registre de dades estadístiques i informació complementària
	Conseqüències negatives	Núm. 13	“Convé informar i mostrar que l'acte violent té conseqüències negatives per als agressors i fer-ne visibles les manifestacions de rebuig social [...]”	Registre d'informació sobre recursos a disposició de les víctimes
				Registre de conseqüències negatives
				Registre de manifestacions de rebuig

2.6 Estructura de l'informe

L'informe consta de tres parts diferenciades:

En la primera part es mostren les **dades de cada un dels tres mitjans analitzats** en forma de fitxes sintètiques.

En la segona part s'ofereixen, de manera transversal, els **resultats de l'anàlisi de les diferents variables** i es comparen amb els resultats homologables dels informes del [2010](#), [2013](#), [2016](#) i [2018](#), basats en el mateix document de [Recomanacions](#).

Per acabar, l'informe consta d'una part final on es recapitulen les **conclusions** principals de l'anàlisi.

3. Resultats de l'anàlisi per canals (fitxes sintètiques)

3.1 TV3

TV3		El tractament de les violències masclistes en els teletinformatius	
Quant se'n parla i de què es parla?			
Atenció informativa	Temps de notícia sobre violències masclistes	4:15:45	
	Proporció de la durada dels teletinformatius analitzats que informa sobre violències masclistes	3,07%	
	Nombre de notícies	192	
Eixos temàtics de la informació	Temps de notícia per eix temàtic (sobre el total de les informacions)	Actes de sensibilització i denúncia social	29,0%
		Casos de violència física o sexual contra dones	20,9%
		Altres formes de violències masclistes	14,8%
		Accions positives d'informació: visibilització d'aportacions de les dones en diferents àmbits	10,8%
		Crònica judicial	9,3%
		Iniciatives de les adm. públiques i debat polític	7,7%
		Dades estadístiques, informes i enquestes	5,5%
		Explotació sexual	1,0%
		Altres informacions entorn de les violències masclistes	1,1%
Rellevància de la informació	Notícies que apareixen en 1r, 2n o 3r lloc en un teletinformatiu	8,8%	
	Notícies que apareixen en titulars o resums	32,3%	
	Principals àmbits temàtics que apareixen en titulars	Casos de violència física o sexual contra dones	7,3%
		Actes de sensibilització i denúncia social	6,8%
		Altres formes de violències masclistes	4,2%
		Iniciatives de les adm. públiques i debat polític	4,2%

Qui en parla?			
Veus i fonts de la informació	Temps de paraula de les fonts de la informació	Fonts qualificades	36,0%
		Resta d'actors	34,8%
		Víctimes de violències masclistes	20,1%
		Terceres persones	5,3%
		Agressors	3,8%
	Temps de paraula de dones com a font qualificada en relació amb el total de temps (dones i homes)	90,8%	
	Temps de paraula de dones sobre el total (dones i homes)	83,6%	
Temps de paraula de dones que poden ser vistes com a referents sobre el total de temps de paraula de dones	20,4%		
Com se'n parla?			
Anàlisi del discurs periodístic	Notícies amb elements que podrien banalitzar o justificar les violències masclistes	--	
	Notícies amb discursos de culpabilització de la víctima	--	
	Notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència	5,2%	
Elements d'espectacularització	Notícies amb elements d'espectacularització o sensacionalisme	Algun element espectacularitzador	12,5%
		• Visual	8,3%
		• Àudio	0,5%
		• Lèxic espectacularitzador	4,7%
Respecte de la privadesa de les víctimes	Identificació de dones agredides en situació actual de violència masclista, que pugui contribuir a la victimització secundària	--	
Elements de sensibilització	Notícies que inclouen elements de sensibilització en relació amb les violències masclistes	63,5%	
	Notícies amb informació sobre recursos adreçats a les víctimes de les violències masclistes	19,3%	

3.2 TVE Catalunya

TVE Catalunya		El tractament de les violències masclistes en els teletinformatius	
Quant se'n parla i de què es parla?			
Atenció informativa	Temps de notícia sobre violències masclistes	0:43:35	
	Proporció de la durada dels teletinformatius analitzats que informa sobre violències masclistes	2,46%	
	Nombre de notícies	42	
Eixos temàtics de la informació	Temps de notícia per eix temàtic (sobre el total de les informacions)	Casos de violència física o sexual contra dones	21,3%
		Iniciatives de les adm. públiques i debat polític	18,2%
		Crònica judicial	17,7%
		Actes de sensibilització i denúncia social	15,0%
		Dades estadístiques, informes i enquestes	11,8%
		Accions positives d'informació: visibilització d'aportacions de les dones en diferents àmbits	10,8%
		Altres formes de violències masclistes	5,2%
		Explotació sexual	--
		Altres informacions entorn de les violències masclistes	--
Rellevància de la informació	Notícies que apareixen en 1r, 2n o 3r lloc en un teletinformatiu	26,2%	
	Notícies que apareixen en titulars o resums	28,6%	
	Principals àmbits temàtics que apareixen en titulars	Casos de violència física o sexual contra dones	11,9%
		Dades estadístiques, informes i enquestes	4,8%

Qui en parla?			
Veus i fonts de la informació	Temps de paraula de les fonts de la informació	Resta d'actors	40,9%
		Fonts qualificades	36,9%
		Víctimes de violències masclistes	18,8%
		Agressors	3,5%
		Terceres persones	--
	Temps de paraula de dones com a font qualificada en relació amb el total de temps (dones i homes)	82,5%	
	Temps de paraula de dones sobre el total (dones i homes)	77,9%	
Temps de paraula de dones que poden ser vistes com a referents sobre el total de temps de paraula de dones	18,6%		
Com se'n parla?			
Anàlisi del discurs periodístic	Notícies amb elements que podrien banalitzar o justificar les violències masclistes	--	
	Notícies amb discursos de culpabilització de la víctima	--	
	Notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència	9,5%	
Elements d'espectacularització	Notícies amb elements d'espectacularització o sensacionalisme	Algun element espectacularitzador	16,7%
		• Lèxic espectacularitzador	9,5%
		• Visual	7,1%
		• Àudio	--
Respecte de la privadesa de les víctimes	Identificació de dones agredides en situació actual de violència masclista, que pugui contribuir a la victimització secundària	--	
Elements de sensibilització	Notícies que inclouen elements de sensibilització en relació amb les violències masclistes	47,6%	
	Notícies amb informació sobre recursos adreçats a les víctimes de les violències masclistes	19,0%	

3.3 Betevé

betevé		El tractament de les violències masclistes en els teletinformatius	
Quant se'n parla i de què es parla?			
Atenció informativa	Temps de notícia sobre violències masclistes	1:13:57	
	Proporció de la durada dels teletinformatius analitzats que informa sobre violències masclistes	2,03%	
	Nombre de notícies	53	
Eixos temàtics de la informació	Temps de notícia per eix temàtic (sobre el total de les informacions)	Actes de sensibilització i denúncia social	26,1%
		Iniciatives de les adm. públiques i debat polític	23,2%
		Altres formes de violències masclistes	21,7%
		Dades estadístiques, informes i enquestes	11,9%
		Crònica judicial	8,7%
		Casos de violència física o sexual contra dones	7,7%
		Explotació sexual	0,6%
		Accions positives d'informació: visibilització d'aportacions de les dones en diferents àmbits	--
		Altres informacions entorn de les violències masclistes	--
		Rellevància de la informació	Notícies que apareixen en 1r, 2n o 3r lloc en un teletinformatiu
Notícies que apareixen en titulars o resums	28,3%		
Principals àmbits temàtics que apareixen en titulars	Actes de sensibilització i denúncia social		9,4%
	Iniciatives de les adm. públiques i debat polític		9,4%
	Altres formes de violències masclistes		5,7%

Qui en parla?			
Veus i fonts de la informació	Temps de paraula de les fonts de la informació	Fonts qualificades	63,4%
		Resta d'actors	23,6%
		Víctimes de violències masclistes	13,0%
		Terceres persones	--
		Agressors	--
	Temps de paraula de dones com a font qualificada en relació amb el total de temps (dones i homes)	82,0%	
	Temps de paraula de dones sobre el total (dones i homes)	84,6%	
Temps de paraula de dones que poden ser vistes com a referents sobre el total de temps de paraula de dones	--		
Com se'n parla?			
Anàlisi del discurs periodístic	Notícies amb elements que podrien banalitzar o justificar les violències masclistes	--	
	Notícies amb discursos de culpabilització de la víctima	--	
	Notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència	--	
Elements d'espectacularització	Notícies amb elements d'espectacularització o sensacionalisme	Algun element espectacularitzador	7,5%
		• Lèxic espectacularitzador	7,5%
		• Visual	--
		• Àudio	--
Respecte de la privadesa de les víctimes	Identificació de dones agredides en situació actual de violència masclista, que pugui contribuir a la victimització secundària	--	
Elements de sensibilització	Notícies que inclouen elements de sensibilització en relació amb les violències masclistes	67,9%	
	Notícies amb informació sobre recursos adreçats a les víctimes de les violències masclistes	20,8%	

4. Resultats de l'anàlisi per variables

4.1 Atenció informativa, eixos temàtics i rellevància de la informació (quant se'n parla i de què es parla?)

4.1.1 Atenció informativa

Els informatius analitzats durant el darrer trimestre del 2021 dels tres canals que són objecte d'estudi han dedicat a les violències masclistes un temps de notícia que se situa entre el 2% i el 3% de les informacions emeses.

TV3, que és qui més temps relatiu suma, també ha informat de manera més freqüent sobre les violències masclistes, concretament en el 56% dels teleinformatius analitzats al llarg dels tres mesos. A TVE Catalunya i a betevé, la proporció és del 31,1% del total i del 25,5%, respectivament.

Figura 1. Atenció informativa per canal durant el trimestre octubre-desembre del 2021

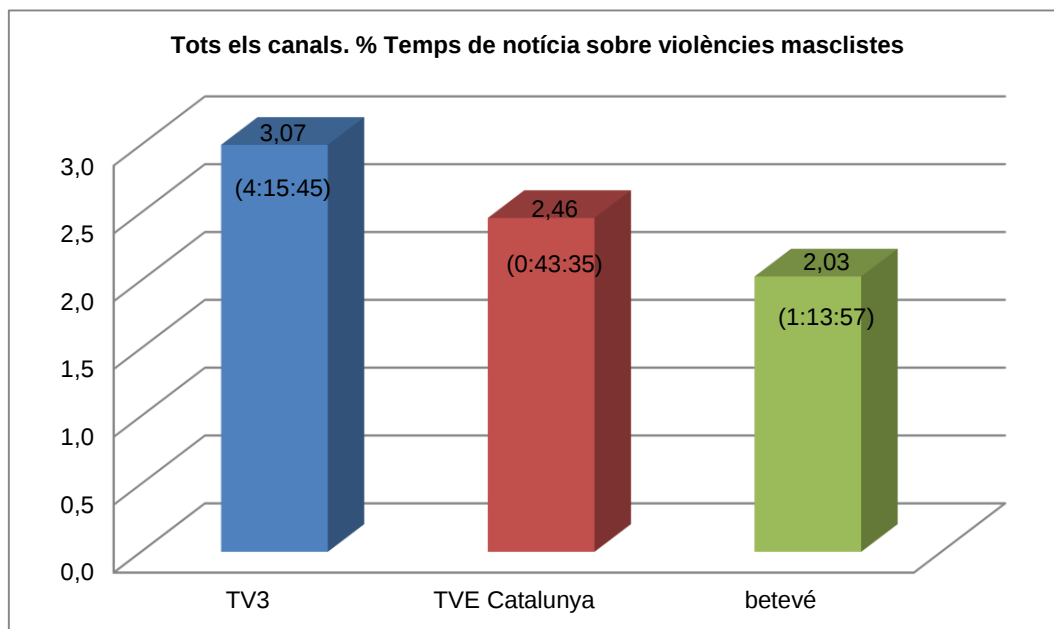
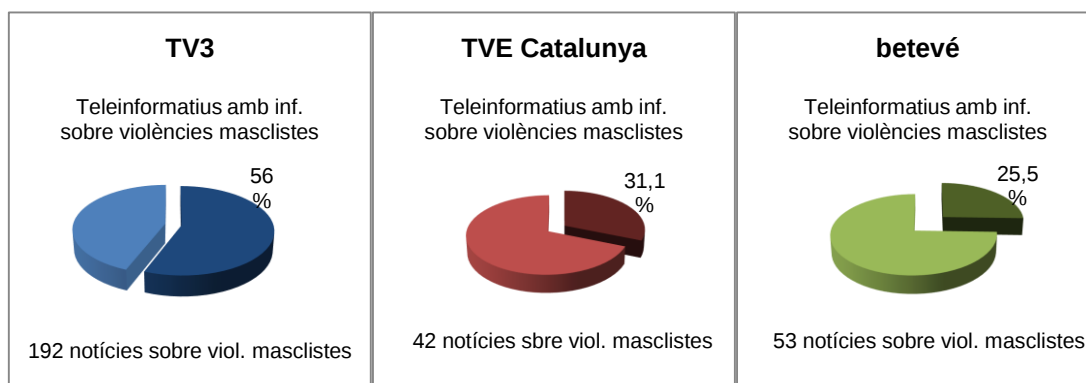

Figura 2. Teleinformatius amb informació sobre violències masclistes per canal durant el trimestre octubre-desembre de 2021

D'entre el conjunt de notícies que tenen més temps en cada mitjà, **TV3** se singularitza per informar de casos de violències masclistes que succeeixen arreu del territori català combinats amb ítems d'abast internacional, com la violència a la que estan sotmeses les dones al nou règim talibà de l'Afganistan o la informació entorn del cas de la tenista Peng Shuai, víctima de violència sexual.

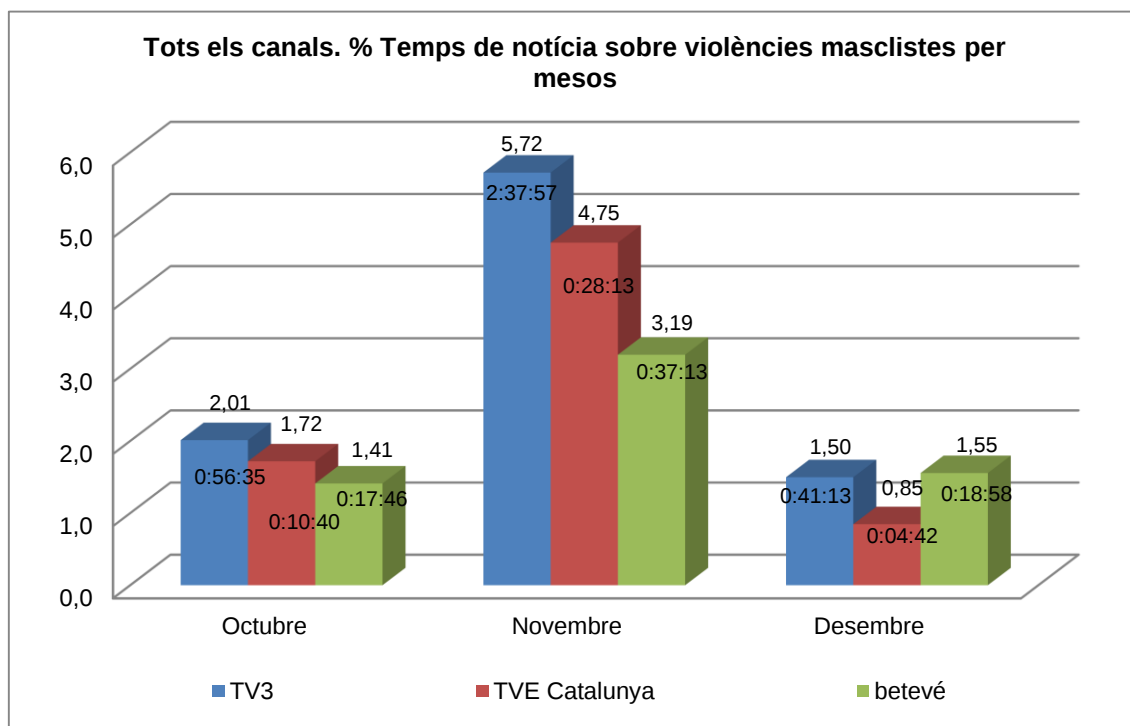
TVE Catalunya, al seu torn, es focalitza a atendre, sobretot, casos concrets en l'àmbit de Catalunya, principalment l'agressió sexual a una jove en un polígon industrial d'Igualada, el judici per la presumpta agressió sexual en grup a una menor a Manresa el 2019 i un altre judici per la presumpta agressió sexual, també grupal, a una menor a Sant Boi de Llobregat el 2018.

I la televisió local **betevé** es caracteritza per centrar-se en informacions de la ciutat de Barcelona, sobretot en l'àmbit de la sensibilització social, amb un gran pes dels actes que se celebren amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones.

Al marge d'aquestes particularitats i des d'una perspectiva diacrònica, els tres canals coincideixen a concentrar el volum informatiu més elevat sobre les violències masclistes al novembre, coincidint amb la cobertura del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones que duen a terme els tres mitjans i, en el cas de TV3 i de TVE Catalunya, també amb la de l'agressió sexual a una jove a Igualada. Els mesos d'octubre i desembre, l'atenció mediàtica és més baixa en els tres canals: la meitat del temps a betevé i entre tres i cinc vegades menys a TV3 i a TVE Catalunya.

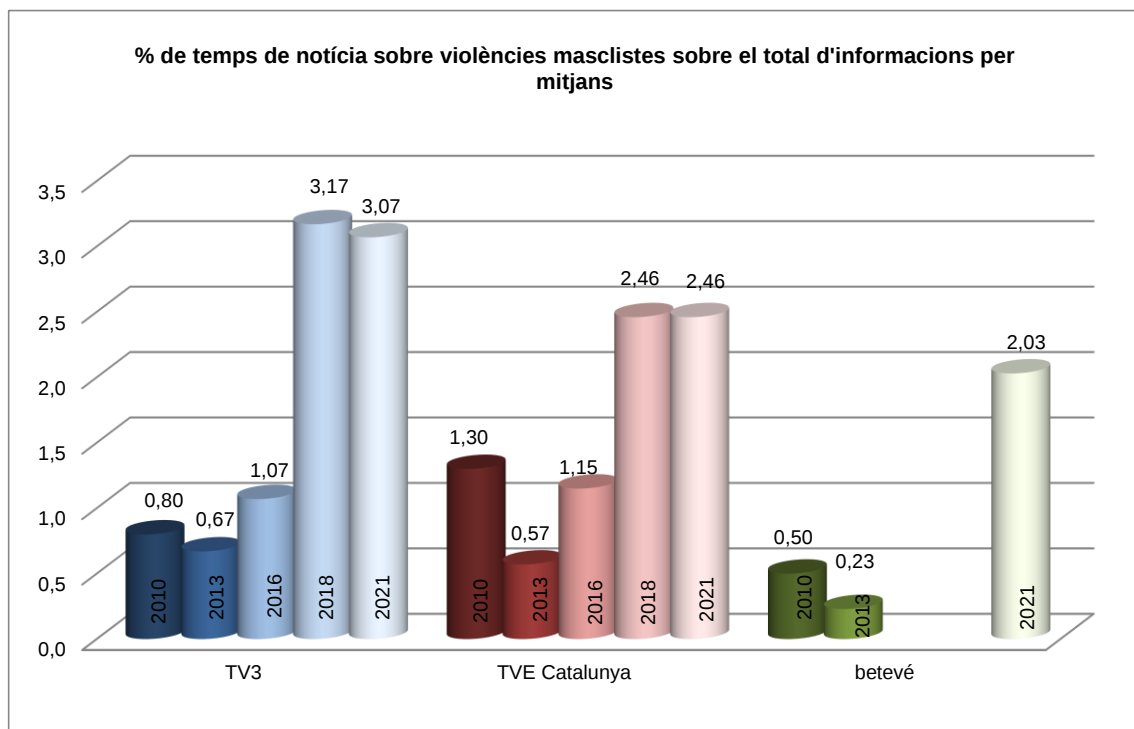
Més enllà de l'atenció que els teleinformatius dediquen al Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones del 25 de novembre, els tres canals també inclouen l'emissió de programació especial al voltant d'aquesta jornada el 25N mateix o durant la setmana. Així, a TV3, els programes *Els matins* i *Tot es mou* fan el seguiment en directe dels actes institucionals i de la manifestació convocada a Barcelona per *Novembre Feminista* aquell dia i aborden la qüestió a través d'entrevistes i taules d'anàlisi. A més, el programa *30 minuts* estrena el reportatge *Violadors en bandada* i emet la producció pròpia *Les amistats perilloses* i el documental *Mai més víctima*. Pel que fa a TVE Catalunya, els programes *Cafè d'idees*, *En Línia* i *El Vespre* tracten les violències masclistes en algunes de les seves seccions, amb entrevistes, reportatges, taules d'anàlisi i, en el darrer cas, amb el seguiment de la manifestació de Barcelona esmentada. La televisió local betevé també fa un seguiment en directe de les manifestacions convocades a l'Àrea Metropolitana de Barcelona mitjançant el programa *Via15* (en col·laboració amb la XAL) i emet un programa *Docs* dedicat a les violències masclistes. Igualment, dedica un capítol de l'espai *Va passar aquí* a les presons de dones de Barcelona.

Figura 3. Tots els canals. Distribució mensual de l'atenció informativa

Respecte dels anys precedents, l'atenció informativa que reben les violències masclistes ha experimentat un increment progressiu que no es pot dissociar ni de la concepció que en cada període diferent tenen d'aquest fenomen la societat i els mitjans que n'informen ni del propi marc jurídic que les inclou, que a partir de la Llei 17/2020 amplia la relació de formes en què es poden donar aquestes violències. Així, les xifres del 2021 són clarament més elevades que les registrades entre el 2010 i el 2016, i mantenen un percentatge gairebé idèntic al del 2018 a TV3 i a TVE Catalunya.

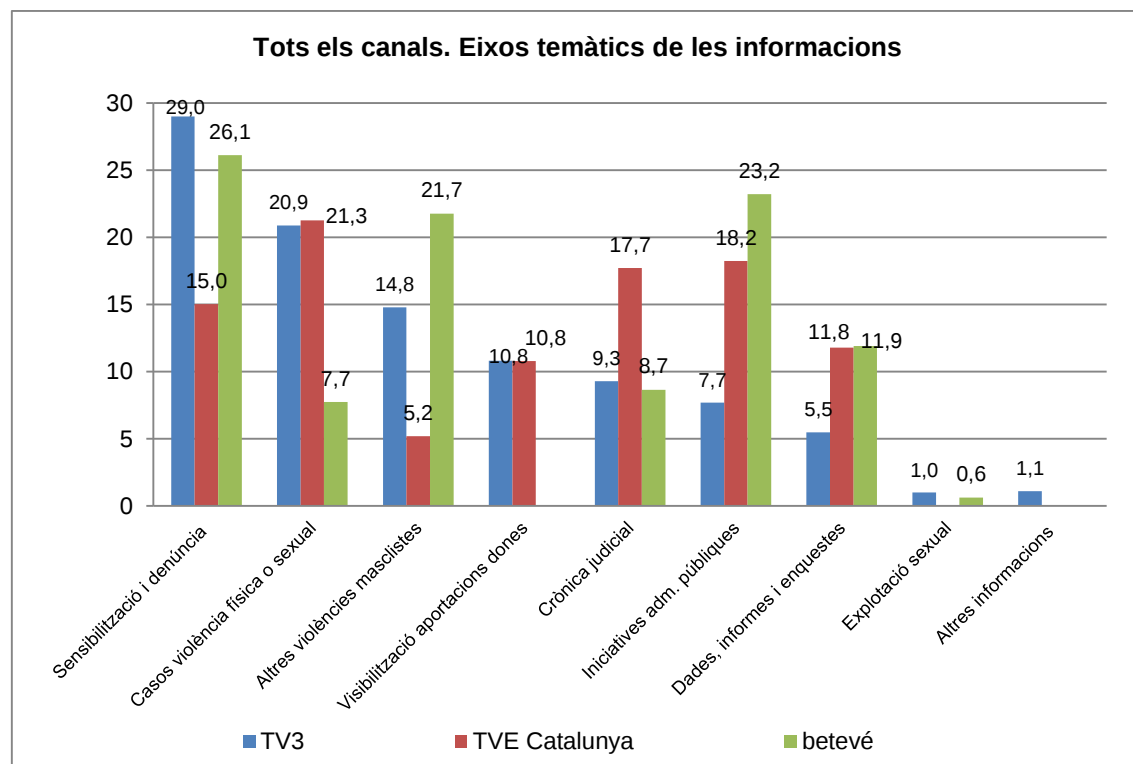
Figura 4. Evolució de l'atenció informativa sobre les violències masclistes per canals

4.1.2 Eixos temàtics de la informació

El pes dels diferents eixos temàtics des dels quals s'aborden les notícies que tracten les violències masclistes varia d'un mitjà a un altre.

Figura 5. Eixos temàtics de la informació per canal durant el trimestre octubre-desembre de 2021

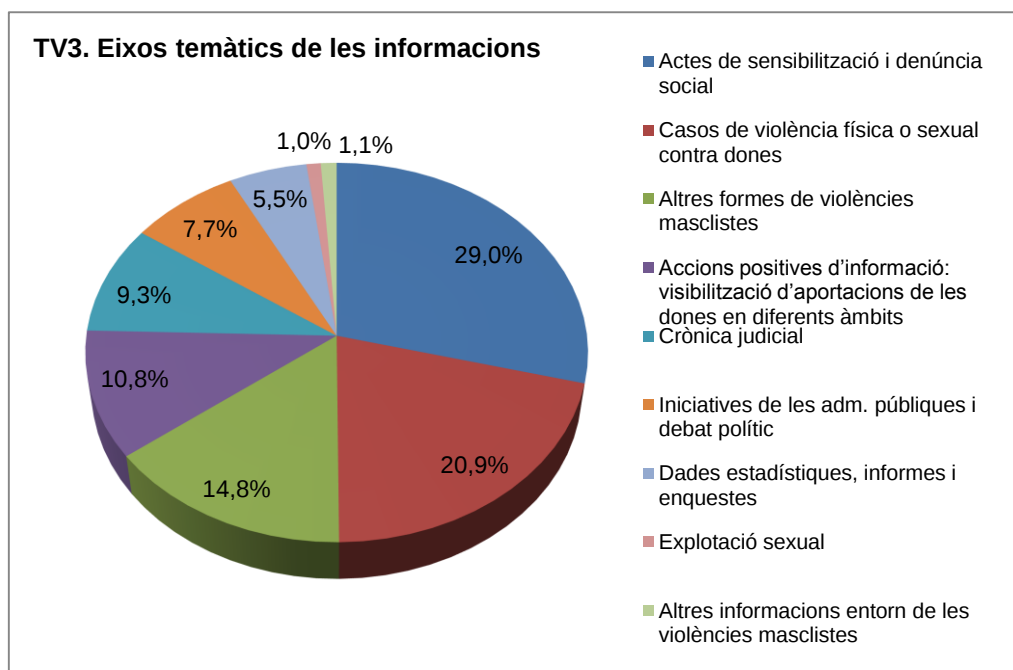
TV3 es caracteritza per oferir una informació que prioritza la reflexió i la sensibilització social. Aquesta aproximació la realitza, sobretot, a través de l'eix temàtic relatiu als *actes de sensibilització i denúncia social*, que, amb un 29% del total, inclou els actes reivindicatius del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones, la denúncia de la situació de les dones en diversos països del món, diferents protestes de dones esportistes en relació amb les seves condicions laborals i la sexualització dels seus cossos o la perspectiva de les dones del món de la cultura sobre les violències masclistes.

A més d'aquestes peces, TV3 registra, també dins del marc de la sensibilització, un 14,8% del temps total en informacions sobre *altres formes de violències masclistes*, que, atenent a la nova conceptualització del fenomen que incorpora l'ordenament jurídic més recent, posa el focus en aspectes com la violència econòmica a través de la bretxa salarial, la violència obstètrica, la por de les dones a sortir soles de nit o la

poca presència de dones entre les persones guardonades en premis culturals, entre d'altres. A més, els informatius de TV3 emmarquen un 10,8% de les notícies analitzades sota un punt de vista positiu, on es dona visibilitat a les *aportacions de les dones en diferents àmbits*, molt majoritàriament de l'esportiu, però també del món estudiantil, de sectors laborals associats tradicionalment al gènere masculí o del cinema.

A la televisió de la CCMA, les notícies que aborden els casos concrets ho fan principalment a través de cròniques que informen d'*agressions físiques o sexuals* (20,9%), que al·ludeixen principalment a agressions ocorregudes a Catalunya, com la d'Igualada, però també a escala internacional, com la que concerneix a la tenista xinesa Peng Shuai. Amb proporcions més baixes, els altres eixos que es refereixen a casos concrets són la crònica judicial (9,3%) i la informació que guarda relació amb l'explotació sexual (1%). En un 14% de les notícies que informen d'aquests casos concrets s'hi aporten dades que contextualitzen les agressions, sobretot les relatives a l'existència d'antecedents i, tot i que menys, d'ordres d'allunyament i de denúncies prèvies.

Figura 6. TV3. Eixos temàtics de les informacions

TVE Catalunya, que dedica, en termes relatius, una atenció similar a les informacions que aporten elements de reflexió o de sensibilització social i a la crònica dels casos

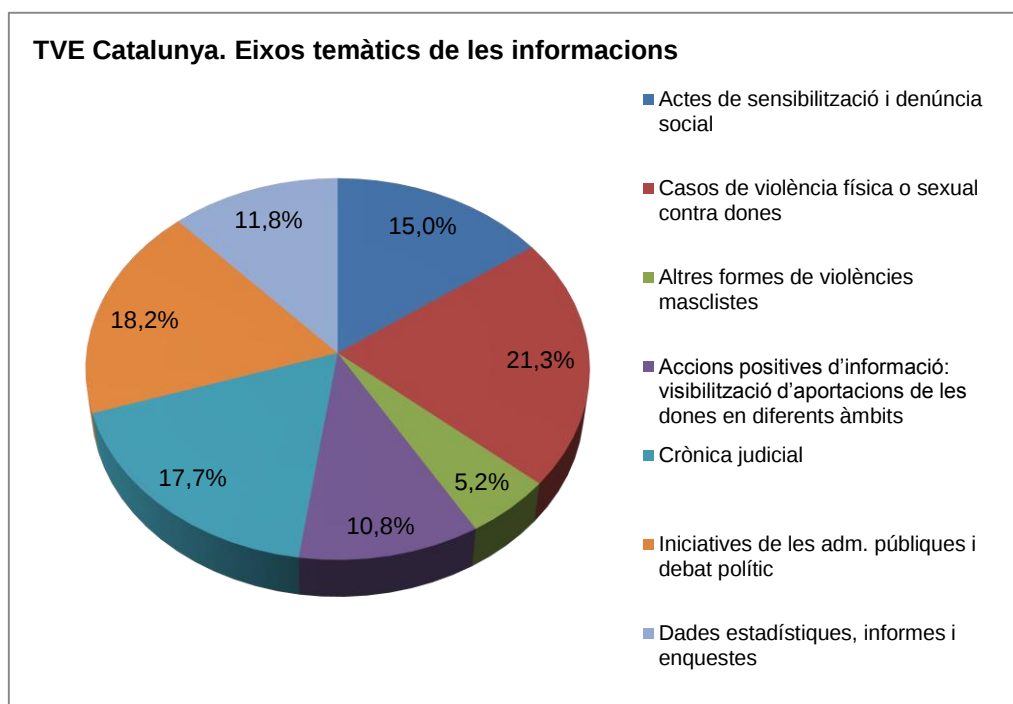
concrets, és el canal que atorga més proporció de temps tant als *casos de violència física o sexual contra dones* (21,3%) com a la crònica judicial (17,7%). En el primer cas, les informacions guarden relació, sobretot, amb l'agressió sexual a una jove a Igualada i amb l'assassinat d'una dona a mans del seu fill a Ripoll, i pel que fa a l'àmbit judicial, amb dos casos d'agressions sexuals grupals, un ocorregut a Manresa i un altre a Sant Boi de Llobregat. En el conjunt d'aquestes peces centrades en casos concrets, el 15,8% de les notícies contenen elements que les contextualitzen, tots relacionats amb els antecedents.

En aquest canal, l'eix que al·ludeix als *actes de sensibilització i denúncia social*, sobretot amb peces centrades en el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones, registra el percentatge més baix dels tres mitjans analitzats, amb un 15% del total. No obstant això, la cobertura informativa de TVE Catalunya inclou notícies en què es visibilitzen les *aportacions de les dones en diferents àmbits*, com l'esportiu i el cultural, amb el mateix percentatge que la televisió de la CCMA (10,8%), així com peces centrades en *dades estadístiques, informes i enquestes* (11,8%) sobre agressions sexuals i, tot i que menys, sobre condicions laborals.

La informació sobre *altres formes de violències masclistes* té un pes relatiu inferior del que es registra en els altres dos canals analitzats (5,2%) i fa referència a la possibilitat d'interrompre l'embaràs voluntàriament de forma quirúrgica a la xarxa pública sanitària de la demarcació de Lleida a partir de l'octubre.

D'altra banda, l'eix relacionat amb les *iniciatives de les administracions públiques entorn de les violències masclistes* esdevé a TVE Catalunya el segon amb més temps (18,2% del total) i al·ludeix a les accions del Govern de la Generalitat, el Parlament de Catalunya i els ens locals catalans, unes informacions que en la majoria de les ocasions inclouen també elements de sensibilització. Entre aquestes iniciatives, s'hi troben els actes institucionals del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones, la validació del Decret llei de modificació del llibre segon del Codi Civil de Catalunya en relació amb la violència vicària o l'ampliació dels anomenats *espais violetes* de Santa Coloma de Gramenet, entre d'altres.

Figura 7. TVE Catalunya. Eixos temàtics de les informacions

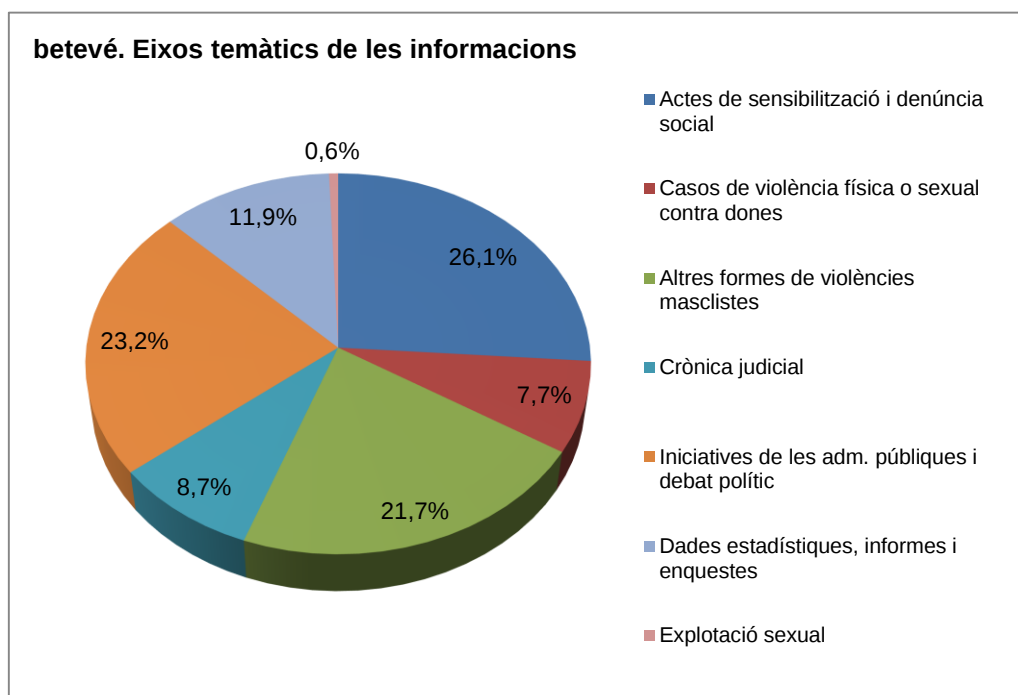
Pel que fa a **betevé**, la proporció de notícies que tracten les violències masclistes des de la reflexió i la sensibilització social també són, com a TV3, majoritàries, tot i que ho fan des d'una òptica local i amb una distribució diferent del temps dels diferents eixos temàtics. Els *actes de sensibilització i denúncia social* configuren l'eix que aplega més proporció de temps, amb el 26,1% del total, i recull els actes del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones, així com algunes iniciatives de col·lectius professionals encaminades a reduir les situacions de vulnerabilitat de les dones o d'estudiants que analitzen la presència de noms de dones en places i carrers a diferents barris de Barcelona.

L'altre eix centrat en la sensibilització que suma més temps és el que al·ludeix a les *altres formes de violències masclistes*, que, amb el 21,7% del total, és el percentatge més elevat dels tres canals. Aquestes peces aborden la impossibilitat d'interrompre l'embaràs voluntàriament de forma quirúrgica en alguns centres hospitalaris de la ciutat de Barcelona, la violència que exerceixen les institucions i la violència econòmica que pateixen les dones que volen fer cinema. Les notícies centrades en *dades estadístiques, informes i enquestes entorn de les violències masclistes*, sobretot en relació amb les denúncies, suposen en el canal local l'11,9% del total, mentre que, a diferència dels altres dos mitjans, no s'hi registren notícies de *visibilització d'aportacions de les dones en diferents àmbits*.

Quant als casos concrets, betevé és el canal que dedica menys temps relatiu a aquest tipus d'informació: un 8,7% a la *crònica judicial*, un 7,7% als *casos de violència física o sexual contra dones* i un 0,6% a les notícies sobre *explotació sexual*. Tots fan referència a episodis ocorreguts a la ciutat comtal i en el 18,8% de les ocasions es contextualitzen les agressions amb dades sobre l'existència d'antecedents.

A betevé, com a TVE Catalunya, l'eix que gira al voltant de les *iniciatives de les administracions públiques entorn de les violències masclistes* també és el segon que suma més proporció de temps, concretament el 23,2%. En aquest cas, la majoria de les diverses iniciatives de les administracions públiques de les quals s'informa corresponen a l'Ajuntament de Barcelona i fan referència, gairebé totes, a la inclusió d'elements de sensibilització, al funcionament del nou equipament municipal Plural, Centre de Masculinitats, a la creació d'una guia d'indicadors per detectar casos de violència masclista per part de la Guàrdia Urbana o a l'ampliació del nombre de places d'acollida per a persones que pateixen violències masclistes.

Figura 8. betevé. Eixos temàtics de les informacions

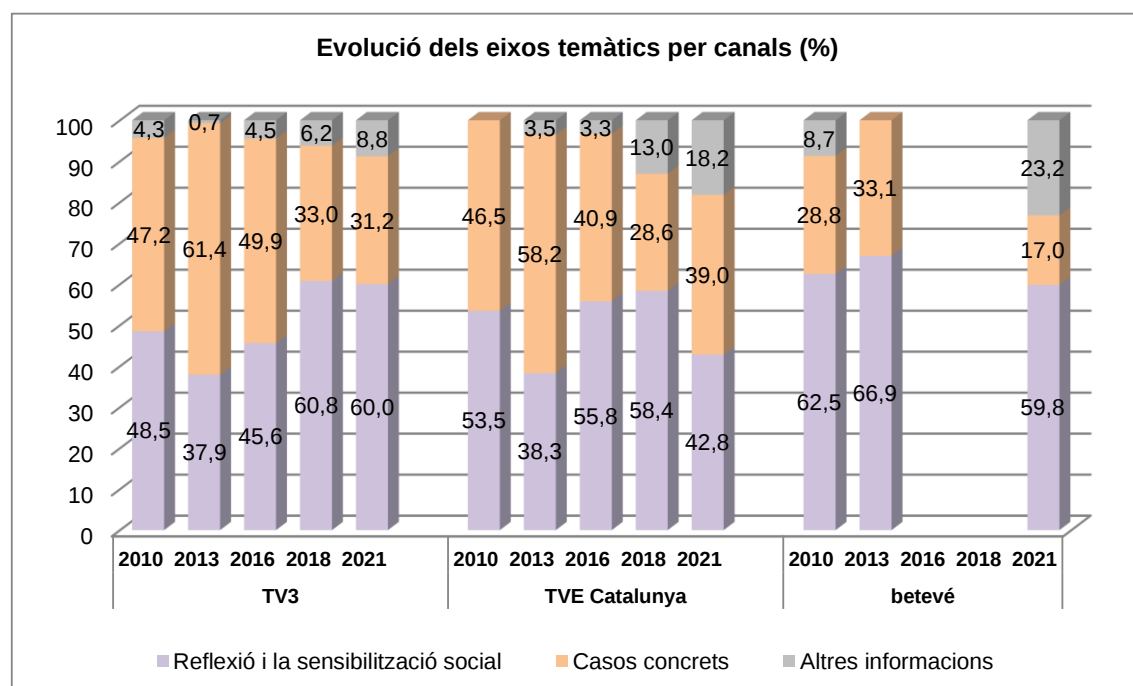

En relació amb l'evolució de la distribució d'aquests eixos temàtics, **TV3** ha incrementat des del 2010 la proporció de temps de notícia que dedica a la reflexió i a la sensibilització social fins arribar al 60% del total, alhora que disminueix el pes de les notícies sobre casos concrets per situar-lo al voltant del 30% l'últim any. Els altres tipus d'informacions entorn de les violències masclistes, sobretot en relació amb les iniciatives de les administracions públiques, es mantenen per sota del 10% en tota la sèrie, tot i que la tendència apunta a un increment lleuger a partir del 2016.

A **TVE Catalunya**, per contra, les notícies basades en la reflexió i la sensibilització experimenten una davallada percentual d'entre 11 i 15 punts respecte de tres dels períodes anteriors analitzats (2018, 2016 i 2010) i els casos concrets s'incrementen 10 punts percentuals en relació amb el darrer període d'anàlisi (2018) i se situen en un valor similar al del 2016. Com en la resta de canals, les iniciatives de les administracions públiques obtenen el valor més elevat de la sèrie 2010-2021.

Pel que fa a **betevé**, s'hi observa una estabilitat en la prevalença de les peces centrades en la reflexió i un descens de gairebé la meitat del temps dels casos concrets que es van registrar els dos períodes anteriors. Les altres informacions corresponents a les iniciatives de les administracions públiques tripliquen la dada del 2010 i també superen la del 2013, quan no se'n van registrar.

Figura 9. Evolució dels eixos temàtics per canals

4.1.3 Rellevància de la informació

Quant a la ubicació d'aquestes informacions, els teletinformatius dels tres canals analitzats inclouen en proporcions similars notícies sobre violències masclistes en els seus titulars o resums, gairebé una de cada tres: el 32,3% de les peces comptabilitzades a TV3, el 28,6% a TVE Catalunya i el 28,3% a betevé.

Tant a TV3 com a betevé, el tipus de peces que més apareixen en aquests espais guarden una certa correlació amb la proporció de temps de notícia que registren els diferents eixos temàtics en aquests canals.

Així, TV3 situa en els titulars o resums més notícies centrades en la reflexió i la sensibilització social que no pas de casos concrets o d'altres informacions entorn de les violències masclistes i betevé dona també més protagonisme a les informacions que aporten elements de reflexió i de sensibilització social, seguides per les que giren entorn de les iniciatives de les administracions públiques i, amb una proporció residual, les de casos concrets.

TVE Catalunya, per la seva banda, iguala l'aparició de notícies centrades en la reflexió i en casos concrets en els titulars o resums, tal com succeeix amb la distribució del temps dels seus eixos temàtics, tot i que en aquest cas s'inverteix l'ordre i són els casos concrets els que tenen més visibilització.

Pel que fa a l'ordre d'aparició de la informació sobre violències masclistes, el percentatge de peces que se situen entre les notícies d'obertura dels teletinformatius a TV3 és del 8,8% del total. D'aquestes notícies, al voltant de la meitat corresponen a casos concrets (4,1% del total) i gairebé un terç, a informacions centrades en la reflexió (el 3,1%).

TVE Catalunya, amb un 26,2% del total, és el canal que registra més notícies entorn de les violències masclistes en aquests primers minuts dels teletinformatius, de les quals les que es refereixen a casos concrets apareixen en gairebé la meitat de les ocasions (11,9% de les analitzades).

A betevé, les notícies ubicades en la part inicial dels teletinformatius representen l'11,3% del total i la major part, dos terços, posa el focus sobre la reflexió i la sensibilització social (7,5% de les registrades).

Quadre 3. Tots els canals. Rang i ordre de les informacions sobre violències masclistes per canal durant el trimestre octubre-desembre de 2021

Eix temàtic principal	TV3		TVE Catalunya		betevé	
	Aparegudes als titulars o resum	1a, 2a o 3a notícia	Aparegudes als titulars o resum	1a, 2a o 3a notícia	Aparegudes als titulars o resum	1a, 2a o 3a notícia
Peces centrades en la reflexió i sensibilització social	17,7%	3,1%	12,0%	7,2%	17,0%	7,5%
Casos concrets	10,4%	4,1%	14,2%	11,9%	1,9%	3,8%
Altres informacions entorn de les violències masclistes	4,2%	1,6%	2,4%	7,1%	9,4%	--
Total	32,3%	8,8%	28,6%	26,2%	28,3%	11,3%

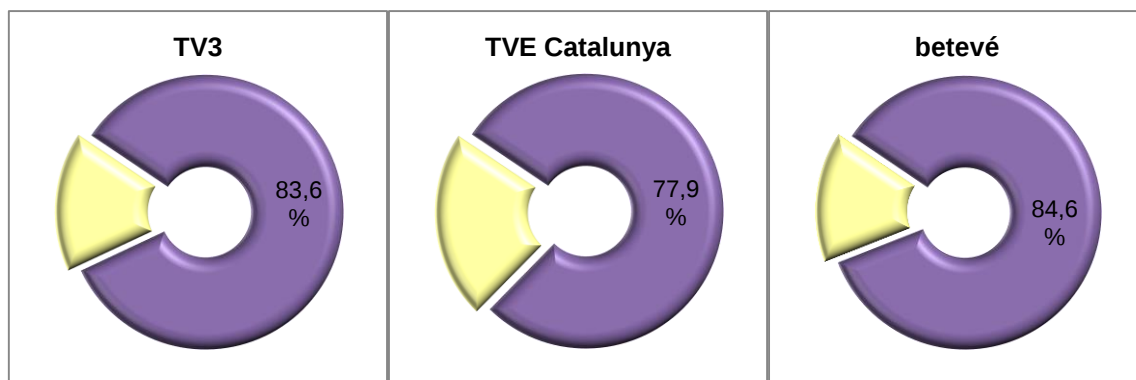
4.2 Veus i fonts de la informació (qui en parla?)

4.2.1 Presència global de dones

Les tres televisions analitzades prioritzen la veu de les dones en el tractament informatiu de les violències masclistes, de manera inversa al que es constata en altres anàlisis dutes a termes pel CAC, on la proporció de dones gairebé mai depassa el 40%.

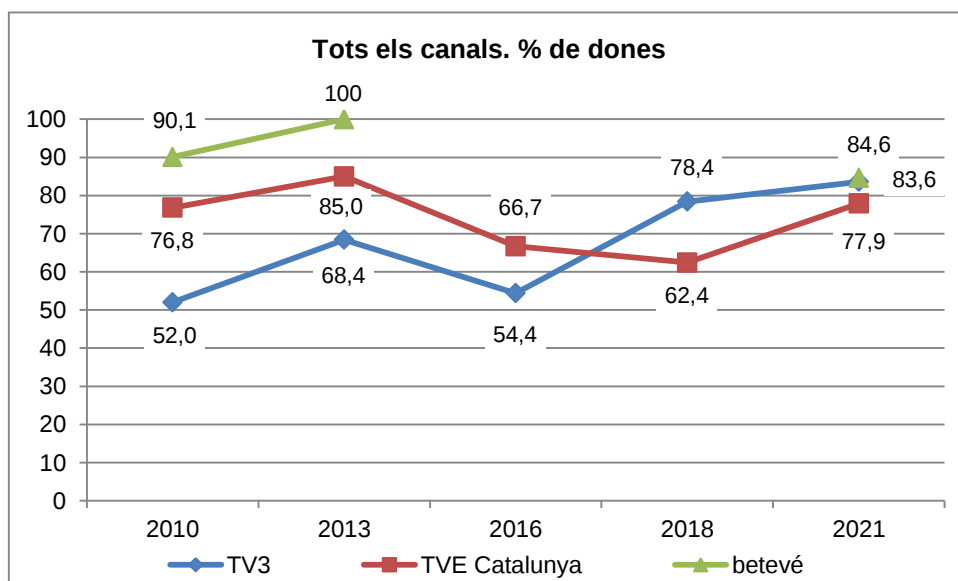
La presència majoritària de dones es concreta en perfils diversos que contribueixen, de diferent manera, a una millor comprensió del problema: intervenen de manera freqüent expertes en l'àmbit de les violències masclistes; es diversifica la veu de víctimes, incorporant la veu de dones que pateixen o han patit formes de violència altres que les agressions físiques i sexuals; i s'aporta el testimoni de dones que poden ser percebudes com a referents.

Figura 10. Tots els canals. Percentatge de temps de paraula de les dones en les notícies sobre violències masclistes

La presència majoritària de dones és un element del tractament informatiu de les violències masclistes que es manté al llarg del temps, tal com demostren les dades de períodes d'anàlisi anteriors.

Figura 11. Tots els canals. Percentatge de temps de paraula de les dones en les notícies sobre violències masclistes els anys 2010, 2013, 2016, 2018 i 2021

4.2.2 Presència de les agrupacions d'actors

Els tres canals públics analitzats incorporen diferents veus en la seva aproximació informativa a les violències masclistes: TV3 es qui inclou un ventall més ampli, amb 22 agrupacions diferents; TVE Catalunya, recull temps de paraula de 19 agrupacions distintes; i la televisió local betevé, n'inclou de 12.

El conjunt de les dones que intervenen per donar el seu testimoni com a **víctimes** de violències masclistes, tant les dones agredides físicament o sexualment com les que són objecte d'altres formes de violència masclista (obstètrica, econòmica, vicària, digital, etc.), configuren el grup que registra més temps de paraula als tres canals (entorn del 20% a TV3 i TVE Catalunya i el 13% a betevé).

A banda d'aquest patró comú, la distribució del temps de paraula entre les diferents agrupacions de persones mostra algunes particularitats segons el canal.

En el cas de TV3, la segona agrupació que registra més temps és aquella que aglutina les intervencions de **persones expertes**, sobretot en els àmbits de la psicologia i el dret (14,3%). Dins d'aquesta agrupació, a més, la presència de dones és àmpliament majoritària a TV3 (84,3%), mentre que en el cas TVE Catalunya i betevé és similar a la dels homes.

A més, a TV3, també hi destaca la proporció de persones, sobretot dones, que intervenen com a **esportistes** (10,8%) en notícies genèriques que aborden la situació de desigualtat de les dones en aquest àmbit i també en peces en què poden ser vistes com a referents.

Amb un percentatge de temps de paraula similar, a TVE Catalunya, el món **cultural**, representat en tots els casos per dones, suma un 10,6% del total i intervé també de forma majoritària en peces que volen alertar sobre les desigualtats.

En el cas de betevé, l'agrupació que suma més temps de paraula després de les víctimes és la referida al **món associatiu**, sobretot concretada en entitats que treballen en l'àmbit dels drets de les dones (12,3%).

A l'últim, TVE Catalunya i betevé es caracteritzen per registrar una presència de **veus polítiques** comparativament més elevada que TV3. A TVE Catalunya, aquestes veus suposen, de forma agregada, més d'una quarta part del total, i gairebé la meitat correspon a representants de l'executiu i l'administració de la Generalitat. A betevé, les veus polítiques sumen el 18,8%, majoritàriament el govern i l'administració local de Barcelona. En el cas de TV3, la presència conjunta d'institucions i administracions suposa menys del 10%, i una tercera part és del govern i l'administració de la Generalitat.

Igual com en el còmput total de temps de paraula de cada mitjà, la proporció de dones és majoritària en gairebé totes les agrupacions que intervenen en informacions que aborden les violències masclistes a cada un dels tres canals.

El quadre que segueix mostra la proporció de temps de paraula de les agrupacions d'actors que intervenen en les informacions sobre violències masclistes a cada una de les tres televisions analitzades i la distribució percentual de cada categoria en funció de la variable *gènere*.

Quadre 4. Tots els canals. Percentatge de temps de paraula de les agrupacions d'actors en notícies en funció de la variable gènere

Agrupació	TV3			TVE Catalunya			betevé		
	Dones % temps paraula	Homes % temps paraula	Total	Dones % temps paraula	Homes % temps paraula	Total	Dones % temps paraula	Homes % temps paraula	Total
Víctimes de violències masclistes	100		20,1	100	--	18,8	100	--	13,0
Persones expertes	84,3	15,7	14,3	56,6	43,4	6,9	53,4	46,6	8,6
Actors esportius	74,1	25,9	10,8	100	--	3,4	--	--	--
Veus polítiques	86,9	13,1	9,1	60,6	39,4	27,9	77,1	22,9	18,8
• Govern de Catalunya	100	--	2,6	53,4	46,6	9,4	--	--	--
• Administració de justícia	87,2	12,8	2,6	52,6	47,4	4,9	--	--	--
• Actors polítics estrangers i organismes internacionals	82,9	17,1	1,4	--	--	--	--	--	--
• Govern de l'Estat	40,0	60,0	0,6	100	--	2,1	--	--	--
• Adm. de la Generalitat de Catalunya	100	--	0,5	100	--	3,0	100	--	2,8
• JUNTSxCAT	100	--	0,4	--	--	--	--	--	--
• Adm. local catalana	100	--	0,3	--	--	--	--	--	--
• PSC+PSOE	50,0	50,0	0,3	--	100	2,1	--	--	--
• ERC	100	--	0,2	--	--	--	--	--	--
• CAT EN COMÚ	100	--	0,2	--	--	--	--	--	--
• Adm. de l'Aj. de Barcelona	--	--	--	100	--	2,5	65,2	34,8	3,4
• Govern de l'Aj. de Barcelona	--	--	--	--	--	--	75,3	24,7	12,7
• Govern de les adm. locals catalanes	--	--	--	45,2	54,8	4,0	--	--	--
Món associatiu	90,9	9,1	8,7	100	--	7,0	94,6	5,4	12,3
Actors culturals	95,6	4,4	6,7	100	--	10,6	39,0	61,0	3,0
Terceres persones	63,4	36,6	5,3	--	--	--	--	--	--
Agressors	--	100	3,8	--	100	3,5	--	--	--
Universitats i ensenyament	66,3	33,7	1,9	--	--	--	74,6	25,4	8,3
Actors del món sanitari	100	--	1,9	80,0	20,0	5,8	100	--	7,7
Ass. i col·lectius professionals	100	--	0,8	100	--	1,8	100	--	7,6
Organitzacions empresarials	71,0	29,0	0,6	--	100	1,0	--	--	--
Sindicats	100	--	0,4	--	--	--	--	--	--
Actors econòmics	--	--	--	100	--	0,5	--	--	--
Ass. de veïns i veïnes	--	--	--	100	--	1,8	100	--	3,8
Altres	83,6	16,4	15,7	77,6	22,4	11,0	85,4	14,6	17,0
Total	83,6	16,4	100	77,9	22,1	100	84,6	15,4	100

4.2.3 Fonts de la informació

Les tipologies de font a les quals recorre cada mitjà en les notícies sobre violències masclistes (fonts qualificades, víctimes, agressors i terceres persones) constitueixen un altre element significatiu de l'aproximació informativa de cada mitjà.

Els resultats de l'anàlisi pel que fa a aquest paràmetre posen de manifest un patró molt similar en el cas de **TV3** i **TVE Catalunya**, en què les fonts qualificades –enteses com aquelles que aporten una perspectiva professional o experta en qualsevol àmbit relacionat de manera directa amb violències masclistes– aglutinen gairebé un terç del temps de paraula total i les víctimes –en qualsevol de les formes i àmbits de manifestació de la violència que defineix la llei– representen una cinquena part.

En el cas de **TV3**, a més, també es comptabilitza un 5,3% de temps de paraula de terceres persones, altres que víctimes i agressors, que aporten la seva vivència personal en relació amb una situació de violència masclista. Més de la meitat d'aquest temps correspon al testimoni dels pares d'una dona assassinada i es localitza en una peça encaminada a visibilitzar els greus efectes de les violències masclistes.

I a **betevé**, que registra una proporció més baixa de notícies sobre casos concrets, les veus qualificades són majoritàries i concentren gairebé dos terços del temps de paraula total i les víctimes sumen, aproximadament, una desena part.

La presència de la resta d'actors, que suposa un 23,6% a betevé, un 34,8% a TV3 i un 40,9% a TVE Catalunya, es concreta en perfils molts diversos, però amb predomini de dones que desenvolupen un rol de referència en un àmbit concret (vegeu l'epígraf 4.2.4), persones que opinen sobre diferents vessants de la problemàtica de les violències masclistes, estudiants que participen en programes de sensibilització o persones que es manifesten amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones.

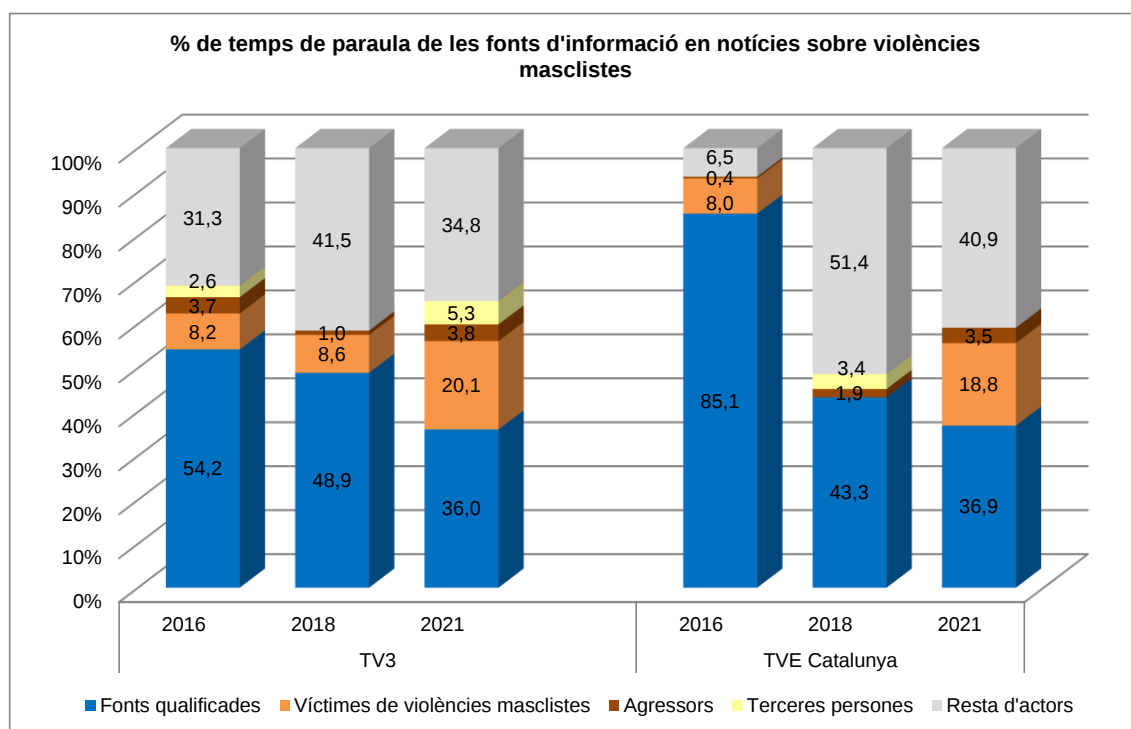
Quadre 5. Tots els canals. Percentatge de temps de paraula de les fonts d'informació en funció de la variable gènere

Font d'informació	TV3			TVE Catalunya			betevé		
	% Dones	% Homes	% temps paraula total	% Dones	% Homes	% temps paraula total	% Dones	% Homes	% temps paraula total
Fonts qualificades	90,8	9,2	36,0	82,5	17,5	36,9	82,0	18,0	63,4
Víctimes de violències masclistes	100	--	20,1	100	--	18,8	100	--	13,0
Agressors	--	100	3,8	--	100	3,5	--	--	--
Terceres persones	63,4	36,6	5,3	--	--	--	--	--	--
Resta d'actors	78,8	21,2	34,8	70,3	29,7	40,9	83,0	17,0	23,6
Total	83,6	16,4	100	77,9	22,1	100	84,6	15,4	100

La conceptualització més àmplia que la Llei 17/2002 fa de les violències masclistes contribueix al fet que la presència de les víctimes s'hagi incrementat de manera generalitzada respecte dels darrers tres informes, que són els que contenen dades homologables metodològicament en relació amb les fonts d'informació.

L'ús de fonts qualificades es complementa amb la incorporació de veus de dones que, des de la seva experiència de víctimes de violències masclistes, en les seves diverses formes, aporten elements de denúncia, de difusió i de dimensionament del problema.

Figura 12. TV3 i TVE Catalunya. Percentatge de temps de paraula de les fonts d'informació en notícies sobre violències masclistes els anys 2016, 2018 i 2021

4.2.4 Dones que poden ser vistes com a referents

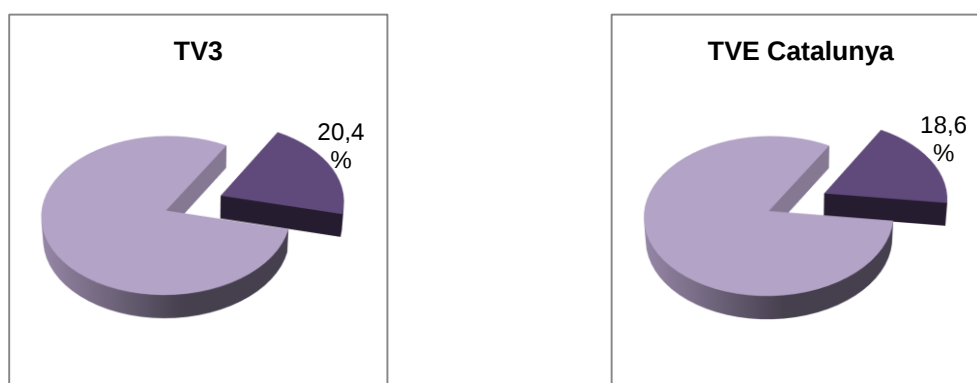
L'aparició de dones que poden ser vistes com a referents en les informacions actua com a contrapès de desigualtat estructural entre dones i homes i contribueix a construir un imaginari col·lectiu més divers.

En aquest sentit, gairebé el 20% del temps de paraula que les dones registren en les notícies sobre violències masclistes de TV3 i TVE Catalunya, correspon a dones que, sense desenvolupar un rol com a veus qualificades en matèria de violències masclistes, poden ser percebudes com a referents en àmbits diversos, mentre que en el cas de betevé no se'n comptabilitzen.

A TV3, gairebé la meitat de les dones susceptibles de ser percebudes com a referents són dones esportistes que han estat pioneres, que han assolit èxits esportius diversos o que practiquen esports on la presència femenina és molt minoritària. També es constata, però, la presència de dones que poden ser vistes com a referents en altres àmbits professionals (cultural, científic, etc.), així com en la tria de d'itineraris formatius tradicionalment associats als homes.

A TVE Catalunya, amb valors absoluts de temps de paraula molt més baixos que TV3, les dones que contribueixen amb les seves intervencions a la construcció de referents provenen principalment del món de la cultura (poesia i cinema) i, en segona instància, de l'àmbit esportiu.

Figura 13. TV3 i TVE Catalunya. Percentatge de temps de paraula de les dones que poden ser vistes com a referents respecte del temps de paraula total de les dones

4.3 Anàlisi del discurs (com se'n parla?)

En aquest apartat s'analitza el discurs de TV3, TVE Catalunya i betevé sobre les violències exercides contra les dones, a partir de diversos elements verbals i visuals. S'aprofundeix en el tipus de llenguatge utilitzat i en les imatges que il·lustren les peces, així com en la presència d'elements espectacularitzadors.

4.3.1 Conceptes emprats per adjectivar les violències masclistes

L'anàlisi de l'adjectivació de la violència per fer referència a les agressions contra les dones mostra que el concepte **violència masclista** (també en plural) és el que s'utilitza amb més freqüència en els tres canals. Aquesta denominació representa el 78,3% de les adjectivacions d'aquest tipus de violència a TV3, el 66,7% a TVE Catalunya i el 64,3% a betevé. A distància, el concepte *violència contra les dones* és el segon més emprat a TVE Catalunya (27,8%) i TV3 (15%), i el tercer a betevé (10,7%). La denominació *violència de gènere* suposa una quarta part de les adjectivacions a betevé (25%) i percentatges per sota del 6% a TV3 i TVE Catalunya.

Les diferents formes de violència masclista que enumera i defineix la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista (física, psicològica, sexual, obstètrica, econòmica, digital, de segon ordre i vicària), també apareixen en les emissions analitzades. Tots aquests conceptes es troben amb més o menys freqüència en almenys un dels tres canals analitzats. L'única excepció es refereix a l'expressió *violència de segon ordre*, que no s'esmenta en cap ocasió.

L'al·lusió a la *violència sexual* és la que es repeteix en més ocasions i, juntament amb les expressions *violència institucional* i *violència digital*, tenen presència en els tres canals. A més, TV3 incorpora les denominacions *violència vicària*, *violència econòmica*, *violència física* i *violència obstètrica*. TVE Catalunya inclou les formes *violència vicària*, *violència econòmica*, *violència física* i *violència psicològica*. I betevé utilitza els termes *violència obstètrica* i *violència psicològica*.

4.3.2 Elements que podrien banalitzar o justificar les violències masclistes o culpabilitzar la víctima

Els canals analitzats no registren l'ús d'estereotips o de tòpics que **banalitzin** el tractament dels casos de violència, de la mateixa manera que en els estudis anteriors. Tampoc no es registren adjectivacions que puguin contribuir a una **justificació** implícita de l'agressió. Quant a la presència d'elements de **culpabilització**, els canals no registren en cap cas relats informatius que desplacin, de manera explícita o implícita, la responsabilitat de l'agressió a la víctima.

4.3.3 Ús d'imatges de recurs

TVE Catalunya (9,5% de les notícies) i, tot i que menys, TV3 (4,2%) recorren a imatges de recurs per il·lustrar algunes de les informacions sobre violències masclistes. Es tracta de plans de dones caminant soles per l'espai públic o de carrers i carreteres amb poca il·luminació i que apareixen en informacions que principalment s'emeten en el marc de notícies que informen sobre casos de violència física o sexual (TV3) o sobre iniciatives de les administracions públiques en relació amb les violències masclistes (TVE Catalunya). Aquestes imatges i la seva reiteració propicien la construcció d'un relat que relaciona de manera implícita la violència contra les dones a determinats comportaments i escenaris, com el fet que les dones surtin soles de nit.

4.3.4. Notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència

S'observen alguns elements en el discurs que podrien induir a establir un nexa entre el fet violent i les al·lusions a la procedència de les persones afectades, la seva situació sociocultural i altres circumstàncies personals. Això succeeix en el 9,5% de les notícies a TVE Catalunya i en el 5,2% a TV3.

Les al·lusions a la procedència de tres presumptes agressors –dos a TV3 i un a TVE Catalunya– es concreten en dues referències a nacionalitats específiques (Colòmbia, Iemen) i una a la condició genèrica d'*estranger*.

També s'esmenten elements que concerneixen la situació sociocultural de les persones afectades en tres casos diferents. Aquestes informacions esmenten fets com ara que l'habitatge d'uns presumptes agressors és un pis ocupat (TV3 i TVE

Catalunya); que la víctima exerceix la prostitució (TV3); i que la família d'un presumpte agressor era atesa pels serveis socials (TVE Catalunya).

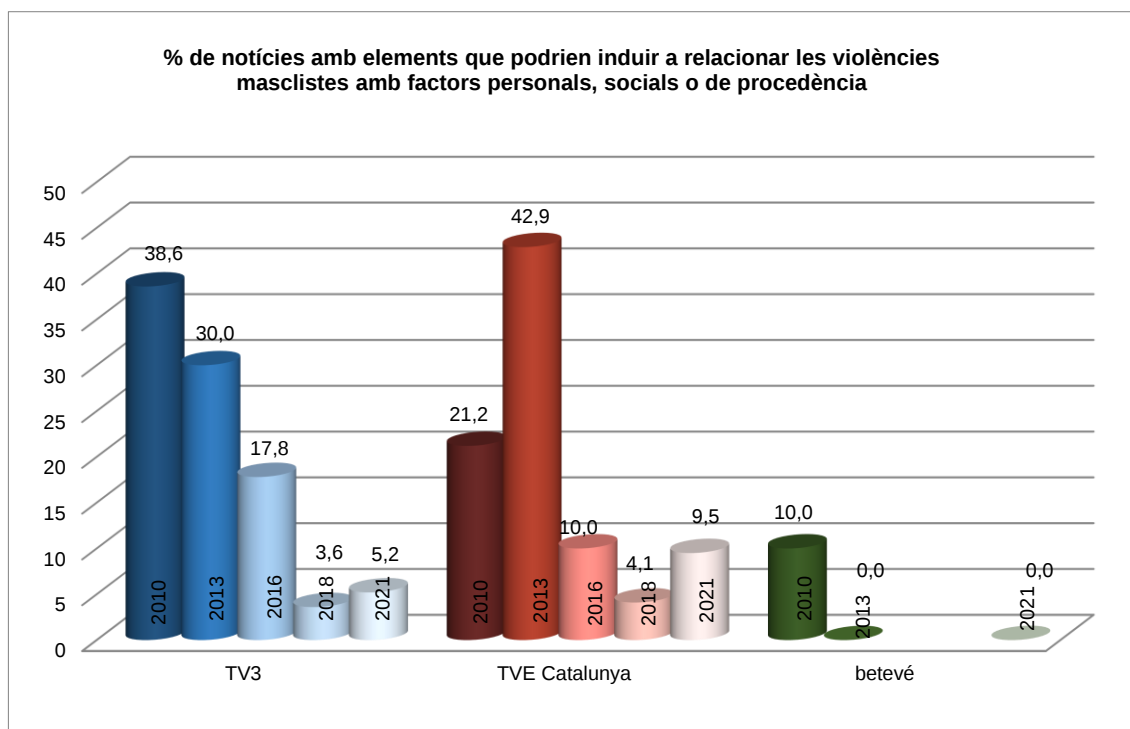
Les altres circumstàncies personals es refereixen al consum d'alcohol i drogues (TV3 i TVE Catalunya) i als problemes de salut mental de la víctima (TV3).

Quadre 6. Tots els canals. % de notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència

Circumstàncies de les persones afectades	TV3 N=192	TVE Catalunya N=42	betevé N=53
	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies
Al·lusions a la procedència	1,0	2,4	--
Al·lusions a la situació sociocultural	2,6	4,8	--
Al·lusions a altres circumstàncies personals	2,1	4,8	--
Nombre de notícies diferents que contenen circumstàncies personals	5,2	9,5	--

La comparativa amb els estudis dels anys anteriors mostra una clara tendència a la baixa quant a l'establiment de possibles relacions causals en el relat, que es consolida l'any 2021.

Figura 14. Tots els canals. Període 2010-2021. % de notícies amb elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals, socials o de procedència

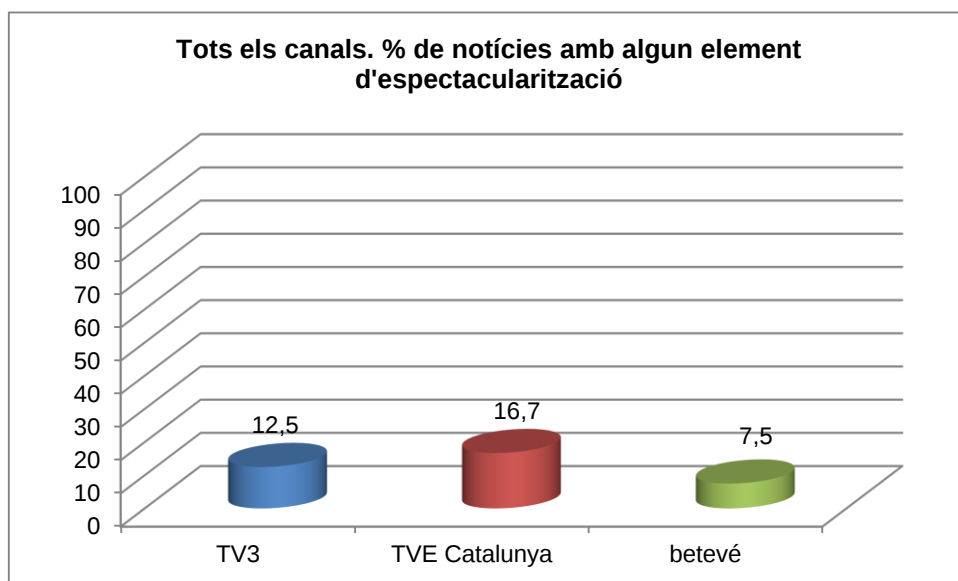

4.3.5 Elements d'espectacularització

Els recursos audiovisuals o lèxics que espectacularitzen el relat de la notícia en les informacions que aborden les violències masclistes apareixen en una minoria de les peces dels informatius dels tres mitjans analitzats: en un 12,5% de les registrades a TV3, un 16,7% a TVE Catalunya i un 7,5% a betevé.

La majoria d'aquests elements es localitzen en els tres mitjans en notícies relatives a casos concrets que contenen descripcions periodístiques amb detalls dels fets que no aporten *per se* informació que en faciliti la comprensió. A TV3 i a TVE Catalunya es tracta principalment de peces sobre agressions físiques o sexuals contra dones i sobre cròniques judicials. A betevé, que només informa de casos que succeeixen a la ciutat de Barcelona i que dedica la meitat del temps que les altres dues cadenes a la casuística concreta, els elements espectacularitzadors es registren en la crònica judicial. No obstant això, a TV3 i a TVE Catalunya també s'ha comptabilitzat aquest tipus de recursos en algunes peces centrades en la reflexió i la sensibilització social, on la il·lustració d'algunes situacions que intenten explicar el problema de les violències masclistes incorpora elements visuals que espectacularitzen la narració.

Figura 15. Tots els canals. Percentatge de notícies en què es registren elements d'espectacularització durant el trimestre octubre-desembre de 2021

A **TV3**, els elements visuals espectacularitzadors apareixen en el 8,3% de les notícies analitzades i corresponen principalment a l'ús de plans curts sobre objectes o elements dels llocs on s'ha produït algun tipus d'agressió i també a altres recursos, com l'alentiment d'imatges o la inclusió de plans que mostren cadàvers en informacions internacionals de denúncia social de les violències masclistes. Pel que fa al lèxic, TV3 és el mitjà que registra la proporció més baixa de notícies (4,7%) en què es fa servir un to que emfatitza la dramatització, amb descripcions explícites de les agressions patides per dones. S'hi comptabilitza, a més, un cas (0,5%) on es realitza un ús dramàtic de l'àudio amb la inclusió de música en el transcurs d'una peça extreta d'un reportatge del programa *30 minuts* sobre les agressions en grup.

Els dos tipus d'elements registrats a **TVE Catalunya** que s'empren amb finalitat espectacularitzant són el lèxic en les expressions utilitzades per periodistes (9,5%) i els recursos visuals (7,1%). Pel que fa al lèxic, la majoria de les expressions fan referència a la manera en què els agressors van actuar en diferents casos d'agressions grupals. I quant als elements visuals, es recorre a la recreació d'una eventual situació de perill per a una dona mitjançant la concatenació de plans i la il·luminació, així com l'ús de primers plans sobre objectes que guarden algun tipus relació amb l'escenari d'una agressió.

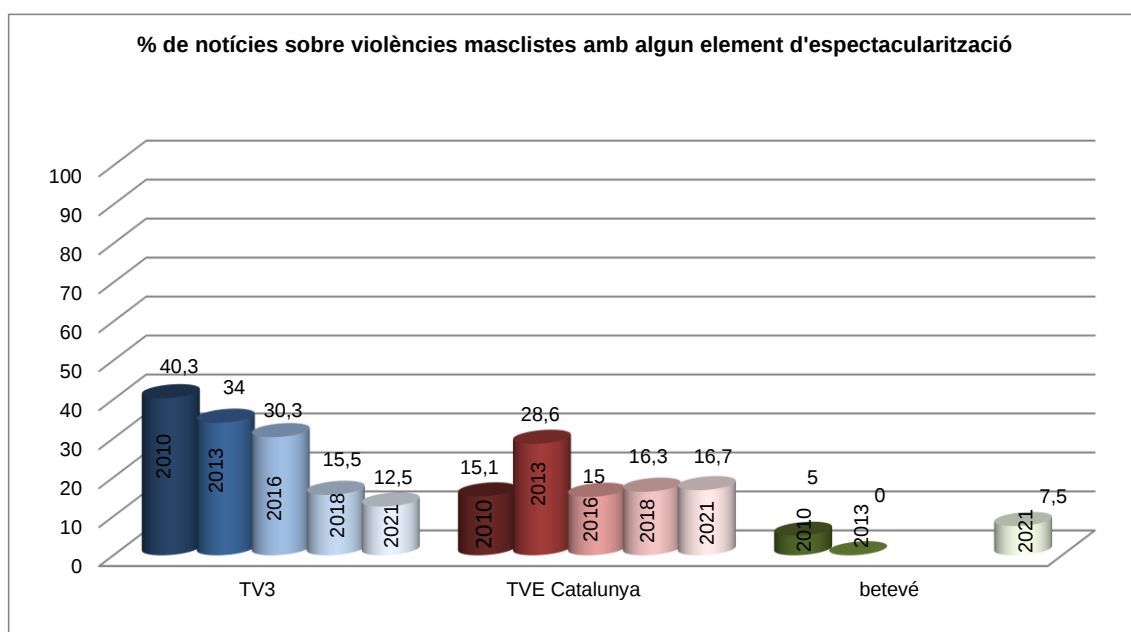
Els recursos dramatitzadors que es comptabilitzen a **betevé** (7,5%) corresponen a expressions periodístiques que detallen la manera de procedir dels agressors en informacions relatives a dos processos judicials diferents.

Quadre 7. Tots els canals. Tipologia dels elements d'espectacularització durant el trimestre octubre-desembre del 2021

Elements d'espectacularització	TV3 N=192 % sobre total de notícies	TVE Catalunya N=42 % sobre total de notícies	betevé N=53 % sobre total de notícies
Visual	8,3	7,1	--
Àudio	0,5	--	--
Lèxic espectacularitzador	4,7	9,5	7,5
Nombre de notícies diferents amb algun element espectacularitzador	12,5	16,7	7,5

En relació amb les dades registrades els anys precedents, a TV3 es continua donant un descens gradual d'aquest tipus de recursos i a TVE Catalunya l'evolució apunta cap a un estancament de la tendència. De betevé, no se'n disposa de totes les dades seqüenciades.

Figura 16. Evolució de l'ús d'elements d'espectacularització per canals

4.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

Com en els estudis anteriors, **els canals analitzats no identifiquen en cap cas dones agredides en situació actual de violències masclistes de manera que es pugui contribuir a la victimització secundària** d'aquestes dones. No hi ha, doncs, cap cas en què es produeixi una identificació de les dones contrària al seu dret a la privadesa.

Així, un dels recursos amb què els tres mitjans garanteixen la privadesa és l'ús de **tècniques d'ocultació de la identitat**: TV3, en 13 notícies; i TVE Catalunya i betevé, en 4 notícies cadascun. La presència d'aquests elements es troba bàsicament en tres contextos: víctimes que declaren en judicis (veu distorsionada); casos d'explotació sexual (imatge pixelada); i testimonis que il·lustren notícies amb elements de reflexió i sensibilització social (plans de detall, d'esquena, imatge enfosquida, etc.).

A TV3, en uns contextos discursius relacionats amb la sensibilització i amb el seguiment judicial d'un cas, s'hi esmenta el nom i el cognom de dues dones assassinades en anys anteriors. Es tracta d'una peça (emesa a la secció "La contraportada") que reflexiona sobre les conseqüències en la vida de la família d'una dona assassinada a mans de la seva parella fa deu anys i de tres notícies que, amb motiu de l'inici del judici, fan el seguiment d'un cas d'agressió sexual i assassinat d'una dona tres anys enrere. Aquestes peces suposen el 2,1% sobre el total de notícies.

Quant a la **identificació d'agressors o presumptes agressors**, el 5,7% de les notícies de TV3 i el 2,4% de TVE Catalunya contenen elements que la possibiliten. La major part correspon a la difusió de la imatge dels acusats a l'entrada o a la sortida del jutjat (TV3, TVE Catalunya). TV3 també mostra un presumpte agressor en el moment de la detenció, i difon el nom i cognom de tres acusats d'agressió.

També en el marc d'una informació sobre un procés judicial, TV3 (2,6% de les notícies) i TVE Catalunya (2,4%) mostren una **situació d'assetjament mediàtic**, en què acusats d'una agressió masclista manifesten el rebuig a aparèixer en imatge o a ser entrevistats.

4.5 Elements de sensibilització

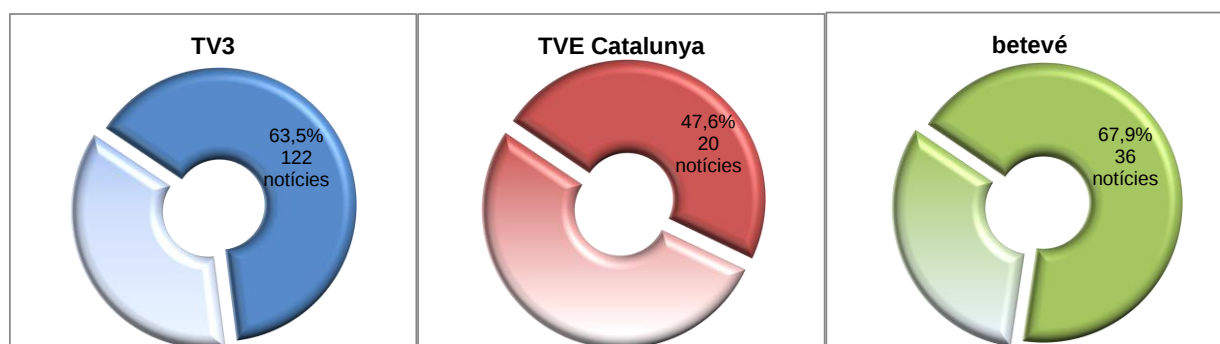
La Llei 17/2020 defineix *sensibilització* com el conjunt d'accions educatives, pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

Els components d'una informació que poden contribuir a la sensibilització envers les violències masclistes, en els termes que estableix la llei, són diversos: emissió de peces informatives que se centren en aspectes de denúncia o que contribueixen a divulgar les distintes formes de violència masclista (vegeu l'epígraf 4.1.); elaboració de peces analítiques d'aprofundiment en diferents aspectes relacionats amb les violències masclistes (epígraf 4.6.1.); i també la inclusió de diferents elements que contribueixen a oferir una visió més completa del fenomen, com ara la difusió de dades estadístiques i informació complementària (epígraf 4.6.2.), la divulgació de recursos a disposició de les víctimes (4.6.3.) o la informació sobre les conseqüències negatives d'una agressió, tant des del punt de vista legal, com pel que fa al rebuig social (4.6.4.).

Des d'aquesta perspectiva, la proporció de notícies amb presència d'elements que contribueixen a la sensibilització i a una visió més completa de la problemàtica de les violències masclistes és elevada als tres canals de televisió analitzats.

La presència de cada un dels elements descrits a les tres televisions analitzades es detalla en els apartats que segueixen.

Figura 17. Tots els canals. Notícies amb elements de sensibilització sobre el total de notícies sobre violències masclistes

4.5.1 Peces analítiques d'aprofundiment

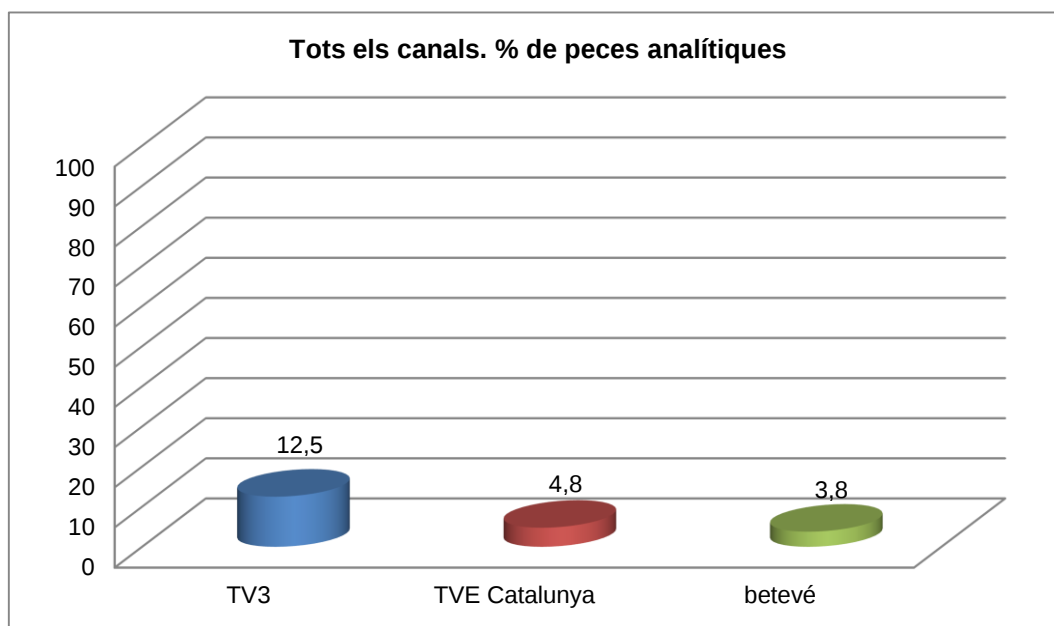
Les tres televisions públiques analitzades inclouen, en el relat informatiu de les violències masclistes, peces analítiques d'aprofundiment en aspectes concrets que, en la línia del que aconsella el document de *Recomanacions*, contribueixen a visualitzar el caràcter estructural de la problemàtica de la violència masclista.

TV3 és el mitjà que fa un ús més freqüent d'aquestes peces (24 notícies, 12,5% del total) i que aprofundeix en més aspectes, com ara: el testimoni de víctimes de violència física, psicològica o sexual en procés de recuperació; les situacions de violència que pateixen les dones en diferents parts del món pel sol fet de ser dones; i les desigualtats de gènere en diferents àmbits laborals, del coneixement, així com en determinades situacions de la vida quotidiana.

En el cas de **TVE Catalunya**, s'hi comptabilitzen 2 peces d'aquestes característiques (4,8% de les analitzades), que aborden la vulneració de drets sexuals i reproductius de les dones, i la violència en l'àmbit institucional que pateixen algunes dones quan denuncien situacions de violència masclista.

El **betevé** emet en dues ocasions (en les edicions de migdia i de vespre) una peça que aprofundeix en la desigualtat de les dones en un camp professional que, d'acord amb la definició legal de *violència masclista*, es podria entendre com la manifestació d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones.

Figura 18. Tots els canals. Percentatge de peces analítiques sobre el total de notícies sobre violències masclistes

4.5.2 Dades estadístiques i informació complementària

Els tres canals de televisió analitzats aporten dades estadístiques i informació complementària sobre les violències masclistes, que contribueixen a oferir-ne una perspectiva integral, més enllà dels casos concrets sobre els quals s'informa. En concret, gairebé la meitat de les notícies analitzades a betevé inclouen aquest tipus d'informació (49,1%), una tercera part de les de TV3 (33,9%) i el 28,6% a TVE Catalunya.

La difusió de **dades estadístiques sobre casos d'agressions físiques o sexuals** és la pràctica més habitual en aquest sentit a les tres televisions analitzades.

Dins d'aquest grup, **TV3** se singularitza per informar amb assiduitat, sobretot en peces sobre casos concrets, del nombre de dones assassinades fins al moment a l'Estat espanyol i de la dada acumulada des del 2003, que és quan es comencen a comptabilitzar de manera oficial. Es tracta d'una dada que, més enllà de la casuística concreta, contribueix a dimensionar la magnitud del problema.

A **TVE Catalunya**, les dades estadístiques al voltant de les agressions s'acostumen a localitzar en peces que no al·ludeixen a casos concrets i es difonen, de manera majoritària, coincidint amb el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones.

I **betevé** ofereix, sobretot, dades de fonts locals, com la Guàrdia Urbana de Barcelona, la Universitat de Barcelona, Transports Metropolitans de Barcelona o diferents entitats de la ciutat que treballen en l'àmbit de les violències masclistes, entre d'altres.

Els tres mitjans analitzats també aporten **dades estadístiques que il·lustren la situació de discriminació de les dones en diferents àmbits**, com a expressió de la desigualtat estructural entre dones i homes, que està en la base de totes les formes de violència masclista.

De forma menys recurrent, i en proporcions no allunyades entre si, les tres televisions també aporten **informació complementària**, en concret sobre aspectes normatius que afecten els drets i les llibertats de les dones (3,8% a betevé, 2,6% a TV3 i 2,4% a TVE Catalunya). TV3 és l'únic dels tres mitjans analitzats que aporta dades sobre aspectes normatius d'altres països.

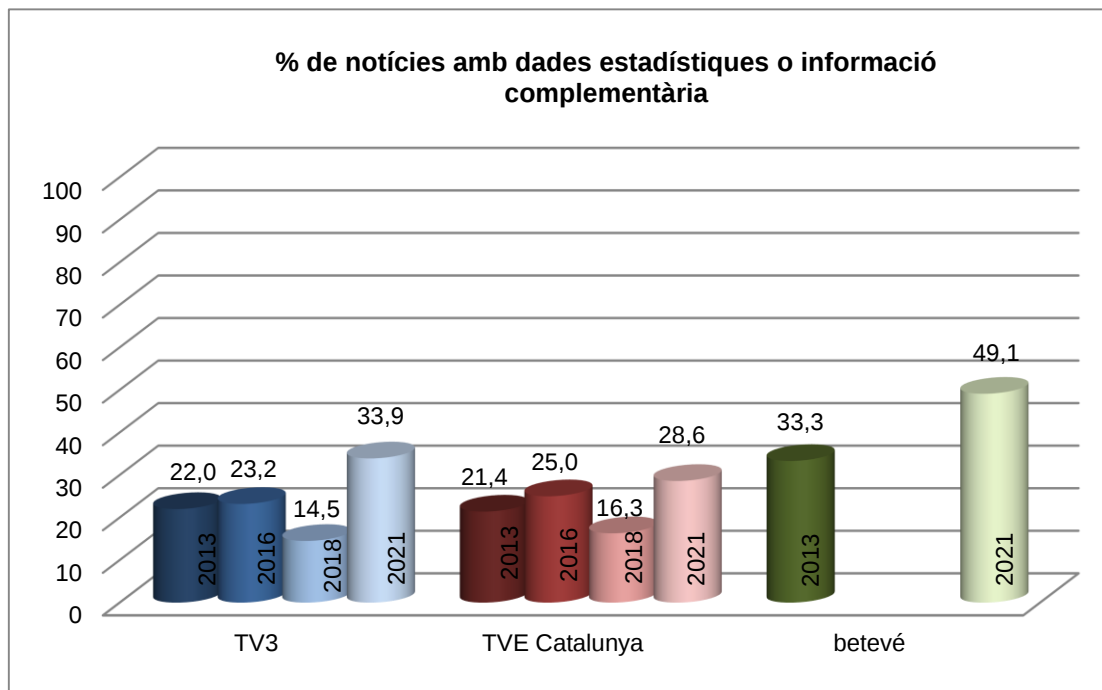
I una altra singularitat de TV3 és que aporta **dades estadístiques referides als agressors**, tot i que en magnituds més baixes (1% de les notícies sobre violències masclistes). Aquestes dades informen del nombre d'agressors que segueixen programes de rehabilitació i l'índex de reincidència.

Quadre 8. Tots els canals. Percentatge de notícies amb dades estadístiques i informació complementària sobre el total de notícies sobre violències masclistes

Dades estadístiques i informació complementària	TV3 N=192 % sobre total de notícies	TVE Catalunya N=42 % sobre total de notícies	betevé N=53 % sobre total de notícies
<i>Dades estadístiques sobre casos de violència física o sexual</i>	22,9%	21,4%	32,1%
<i>Dades estadístiques sobre discriminació de les dones en àmbits diversos</i>	7,8%	4,8%	13,2%
<i>Informació sobre aspectes normatius que afecten els drets i les llibertats de les dones</i>	2,6%	2,4%	3,8%
<i>Dades estadístiques referides als agressors</i>	1,0%	--	--
Nombre de notícies diferents amb informació contextual	33,9%	28,6%	49,1%

L'anàlisi d'aquest paràmetre respecte dels períodes d'anàlisi anteriors amb dades homologables (2013, 2016 i 2018) en mostra un increment general al llarg del temps.

Figura 19. Tots els canals. Percentatge de notícies amb informació contextual els anys 2013, 2016, 2018 i 2021

4.5.3 Informació sobre recursos a disposició de les víctimes

Els recursos i serveis a l'abast de les dones, que constitueixen un altre element de sensibilització a tenir en compte en el tractament informatiu de violències masclistes, són presents en 1 de cada 5 notícies analitzades a cada una de les tres televisions públiques que integren l'informe.

En el cas de TV3, el recurs que apareix de manera més reiterada és el telèfon i WhatsApp d'atenció a les víctimes de violència masclista, que es difon en el 14,1% de les informacions analitzades. El 5,7% de les notícies aporten informació sobre associacions o serveis públics altres que el telèfon. I també se'n comptabilitzen referides al gest internacional de socors que s'ha popularitzat arreu del món.

A TVE Catalunya, la proporció de notícies en què apareixen telèfons d'atenció a la víctima (7,1%) és similar a la de notícies que informen d'altres serveis públics i entitats que donen suport a les víctimes (9,5%). La informació sobre el gest internacional de socors es constata en el 4,8% de les peces analitzades.

I a betevé, el tipus de recurs sobre el qual s'informa en un percentatge més elevat de notícies (17%) és el que representa la tasca d'associacions i serveis públics altres que els telèfons d'atenció a les víctimes (que es mostra en el 3,8% de les peces analitzades, igual com el gest internacional de socors).

Quadre 9. Tots els canals. Percentatge de notícies amb informació sobre recursos a l'abast de les víctimes sobre el total de notícies sobre violències masclistes

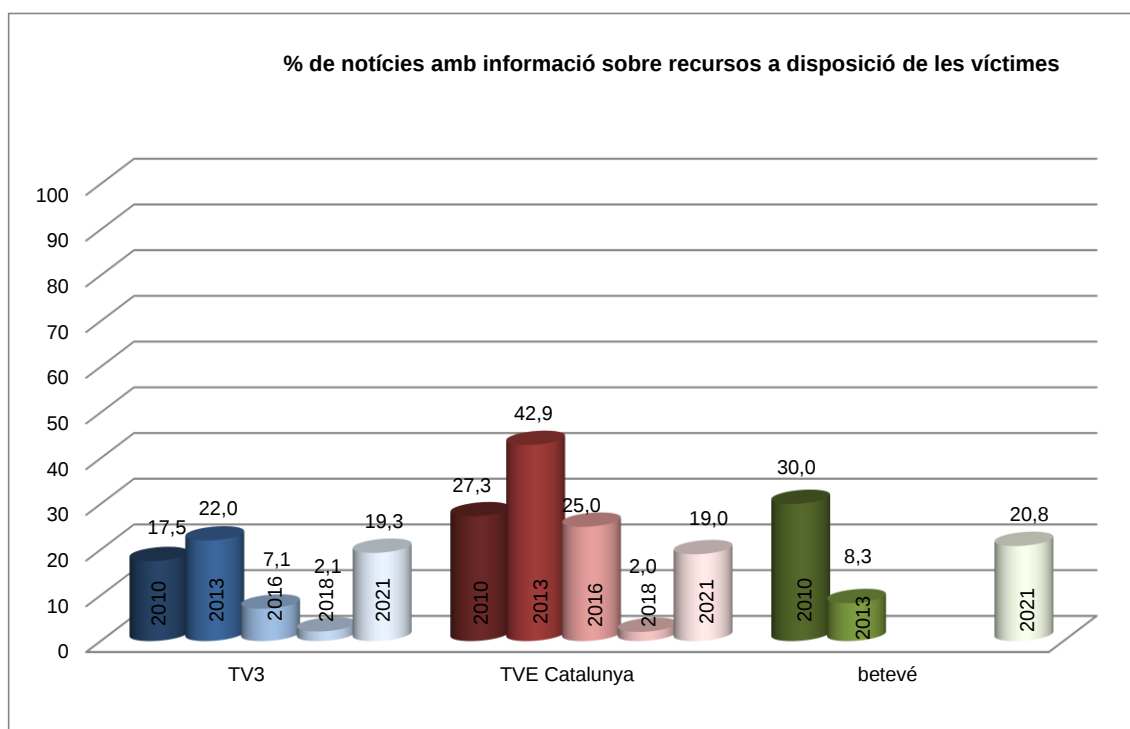
Informació sobre recursos a l'abast de les víctimes	TV3 N=192	TVE Catalunya N=42	betevé N=53
	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies
<i>Telèfons d'atenció a les víctimes</i>	14,1	7,1	3,8
<i>Gest internacional de socors</i>	2,1	4,8	3,8
<i>Associacions i serveis públics</i>	5,7	9,5	17,0
Nombre de notícies diferents amb informació sobre recursos a l'abast de les víctimes	19,3%	19,0%	20,8%

Figura 20. Tots els canals. Exemples del format amb què es mostren els telèfons d'atenció a les violències masclistes

La difusió de recursos als quals poden recórrer les víctimes de violències masclistes presenta una correlació elevada amb la narració de casos concrets. Per aquest motiu, es tracta d'un paràmetre que fluctua molt des del punt de vista diacrònic, en funció de la casuística concreta de cada període analitzat.

Figura 21. Tots els canals. Percentatge de notícies amb informació sobre recursos a disposició de les víctimes els anys 2010, 2013, 2016, 2018 i 2021

4.5.4 Conseqüències negatives

Entre els diferents elements que contribueixen a reflexionar i a desvetllar un augment de la consciència col·lectiva que les violències masclistes són un problema social, també hi ha la informació sobre les conseqüències negatives que aquests actes tenen per als agressors i aquella que mostra el rebuig social cap a aquestes conductes. Aquests elements, sobretot vinculats a casos concrets, són presents en gairebé el 40% del total de notícies analitzades a TV3 (41,7%) i TVE Catalunya (38,1%). A betevé, on la proporció d'informació sobre casos concrets és més baixa, aquests elements tenen també una presència més reduïda (32,1%).

Les tres televisions coincideixen a incidir principalment en les conseqüències negatives que l'acte violent té per a l'agressor, una informació que té correlació directa amb el cas que es narra i que, per tant, es troba, molt majoritàriament, en els eixos temàtics que recullen casos concrets. No obstant això, totes tres també incorporen mostres del rebuig social que generen les violències masclistes, en aquest cas des d'una doble perspectiva: el rebuig associat als casos concrets i un rebuig més genèric que es materialitza, sobretot, en les mobilitzacions del 25N.

Quadre 10. Tots els canals. Notícies amb informació sobre conseqüències negatives sobre el total de notícies sobre violències masclistes

Informació sobre conseqüències negatives	TV3 N=192	TVE Catalunya N=42	betevé N=53
	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies	% sobre total de notícies
<i>Conseqüències negatives per a l'agressor</i>	28,6%	28,6%	24,5%
<i>Actes socials de rebuig</i>	18,9%	11,9%	7,5%
Nombre de notícies diferents amb informació sobre conseqüències negatives	41,7%	38,1%	32,1%

5. Conclusions

L'objectiu d'aquest informe és analitzar la presència i el tractament informatiu de les violències masclistes en els teleinformatius.

S'han analitzat un total de 454 teleinformatius emesos a TV3 (184), TVE Catalunya (90) i betevé (180) els mesos d'octubre, novembre i desembre del 2021.

Quant se'n parla?

Les televisions públiques analitzades situen la problemàtica de les violències masclistes en la seva agenda informativa: representen el 3,1% del temps de notícia total a TV3, el 2,5% a TVE Catalunya i el 2% a betevé.

La presència d'aquestes informacions és més freqüent a TV3 (1 de cada 2 informatius en parla) que a TVE Catalunya (1 de cada 3) i a betevé (1 de cada 4).

No obstant això, el volum més elevat es concentra durant el mes de novembre, quan la commemoració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones propicia que les televisions analitzades tractin aquesta problemàtica de manera més aprofundida.

La informació sobre les violències masclistes ha incrementat el seu espai en els teleinformatius de manera molt important durant la darrera dècada.

Així, en termes relatius, entre el 2010 i el 2021, el temps dedicat es multiplica per 4 a TV3 i betevé, i per 2 a TVE Catalunya. Aquest increment respon al fet, possiblement entre d'altres, que ha evolucionat la sensibilitat social en relació amb aquest problema, a la vegada que, des d'un punt de vista legal i també mediàtic, s'ha assumit que les violències masclistes ultrapassaven els actes d'agressió física i sexual contra les dones i inclouen totes aquelles formes de discriminació i violació de drets associades al fet de ser dones.

De què es parla?

A TV3 (60%) i a betevé (59,8%) la informació sobre les violències masclistes gira, majoritàriament, entorn de la reflexió i la sensibilització social; a TVE Catalunya aquest eix temàtic (42,8%) obté una proporció similar a la informació sobre casos concrets.

TV3 és el canal que, en nombres absoluts, dedica més atenció a la reflexió i la sensibilització: a més d'incloure peces de denúncia social (29%), també incideix en les altres formes de violències masclistes (14,8%), com l'econòmica o l'obstètrica, i dedica el 10,8% a peces que busquen contrarestar la desigualtat estructural entre dones i homes que hi ha al darrere de totes les formes de violència masclista, tot donant visibilitat a les aportacions de les dones en diferents àmbits, molt majoritàriament l'esportiu.

En el canal de la CCMA, les informacions que se centren en casos concrets aborden principalment agressions físiques o sexuals (20,9%), sobretot ocorregudes a Catalunya i també a escala internacional, i, tot i que menys, cròniques judicials (9,3%).

A **TVE Catalunya**, les peces centrades en la reflexió també superen les que aborden els casos concrets, tot i que ho fan per un marge més estret que als altres mitjans. Aquestes informacions fan referència, sobretot, a actes de denúncia social (15%), a dades estadístiques, a informes i enquestes sobre agressions sexuals i, en una proporció més baixa, a condicions laborals (11,8%) i també a les aportacions de les dones en diferents àmbits, com l'esportiu i el cultural (10,8%).

Pel que fa als casos concrets, aquest canal és el que atorga més temps percentual a aquest tipus de notícies (un 21,3% a agressions físiques o sexuals i un 17,7% a casos en fase judicial), gairebé tots ocorreguts a Catalunya.

Betevé, que s'aproxima al fenomen des d'una òptica local i que dedica a les informacions basades en la reflexió i la sensibilització social una proporció de temps similar a la de TV3 en termes relatius, és el canal en què les notícies que al·ludeixen a les altres formes de violències masclistes sumen més temps (21,7%), sobretot quant a la vulneració dels drets sexuals i reproductius de les dones.

La presència dels casos concrets en aquesta televisió és la més reduïda dels tres canals, i se circumscriu en tots els casos a l'àmbit local, amb un 8,7% els que s'emmarquen en la crònica judicial i un 7,7%, en les agressions físiques i sexuals.

Respecte d'anys anteriors, es consolida la prevalença de les peces que aporten elements de reflexió i sensibilització social, i la reducció del temps que obtenen els casos concrets.

Aquesta tendència es dona de manera més evident a TV3 i a betevé, mentre que a TVE Catalunya repunten els casos concrets respecte del darrer període d'anàlisi (2018) i se situen en un valor similar al del 2016.

Gairebé una de cada tres notícies sobre violències masclistes apareix en els titulars o resums dels tres canals analitzats: el 32,3% de les peces comptabilitzades a TV3, el 28,6% a TVE Catalunya i el 28,3% a betevé.

TV3 i betevé situen en els titulars o resums més notícies centrades en la reflexió i la sensibilització social (17,7% i 17%, respectivament) que no pas de casos concrets (10,4% i 1,9%), mentre que a TVE Catalunya els casos concrets (14,2%) hi apareixen més sovint, tot i que amb una proporció propera a la de les notícies centrades en la reflexió (12%).

Qui en parla?

A totes les televisions analitzades, les fonts d'informació qualificades, que aporten una visió experta en relació amb les violències masclistes, són les més freqüents.

Així, les persones expertes en l'àmbit de les violències masclistes, incloses les persones amb responsabilitats polítiques en la matèria, suposen dues terceres parts del temps de paraula total a betevé (63,4%) i un terç tant a TV3 (36%) com a TVE Catalunya (36,9%).

D'aquesta manera, s'ofereix una informació que aporta elements de qualitat en la mesura que es recorre a fonts de solvència contrastada i amb coneixements específics en relació amb la problemàtica de les violències masclistes i la manera d'abordar-la.

La veu de les dones que pateixen o han patit violències masclistes ha incrementat i ha diversificat notablement la seva presència en la informació en relació amb els darrers períodes analitzats.

La conceptualització més àmplia de les violències masclistes comporta que el concepte de *víctima* també evolucioni: ja no són únicament víctimes les dones agredides físicament o sexualment, sinó també aquelles que pateixen altres formes de violència masclista (obstètrica, vicària, institucional, digital, econòmica, etc.).

El seu testimoni representa una cinquena part del temps de paraula total a TV3 (20,1%) i TVE Catalunya (18,8%) i una desena part a betevé (13%).

Les dones poden ser vistes com a referents en àmbits diversos en el 20% del temps de paraula que protagonitzen a TV3 i a TVE Catalunya (sobre valors absoluts més baixos).

La inclusió de dones que poden ser vistes com a referents en les informacions per part dels mitjans contribueix a modificar l'imaginari social i permet avançar cap a l'erradicació de la desigualtat estructural entre dones i homes.

A TV3, gairebé la meitat de les dones que contribueixen amb les seves intervencions a la construcció de referents són esportistes, mentre que a TVE provenen principalment del món de la cultura.

La veu de les dones és majoritària, també, entre les fonts qualificades que intervenen en la informació sobre violències masclistes: 9 de cada 10 a TV3 (90,8% del temps de paraula) i 8 de cada 10 a TVE Catalunya (82,5%) i betevé (82%).

L'abordatge informatiu de les violències masclistes prioritza la veu de les dones, especialment la d'aquelles que contribueixen a una millor comprensió de les violències masclistes: expertes en la matèria, dones que poden ser vistes com a referents i víctimes, en un sentit ampli, que aporten el seu testimoni.

La presència global de dones se situa en el 77,9% del total a TVE Catalunya i entorn del 84% tant a TV3 com a betevé, i és majoritària en gairebé totes les agrupacions d'actors.

Com se'n parla?

El concepte *violència masclista* o *violències masclistes* és el que s'utilitza amb més freqüència en els tres canals analitzats per fer referència a la violència que s'exerceix contra les dones pel fet de ser dones.

L'ús d'aquesta terminologia que reflecteix la multiplicitat de formes i àmbits en què es manifesta la violència contra les dones, en la línia dels principis que també inspiren l'actual legislació en la matèria, representa el 78,3% de les mencions a TV3, el 66,7% a TVE Catalunya i el 64,3% a betevé.

Amb una presència inferior, el concepte *violència contra les dones* és el segon més utilitzat a TV3 (15%) i TVE Catalunya (27,8%). I la denominació *violència de gènere*, ho és a betevé (25%).

Les televisions, a través dels conceptes emprats per referir-se a les diferents situacions de discriminació estructural que afecten les dones, transmeten una concepció de les violències masclistes que va més enllà de les agressions físiques i sexuals.

Així, gairebé totes les formes de violència masclista que inclou la normativa vigent tenen cabuda en les emissions analitzades. Els tres canals analitzats inclouen les denominacions *violència sexual*, *violència institucional* i *violència digital*. TV3 també parla de *violència vicària*, *violència econòmica*, *violència física* i *violència obstètrica*. TVE Catalunya es refereix a *violència vicària*, *violència econòmica*, *violència física* i *violència psicològica*. I betevé incorpora les expressions *violència obstètrica* i *violència psicològica*.

Els canals analitzats no registren cap discurs que banalitzi, justifiqui o culpabilitzi les víctimes i redueixen la presència d'elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors personals.

Així, es consolida la tendència a la baixa observada en els estudis de l'última dècada quant a la presència d'elements que podrien induir a relacionar les violències masclistes amb factors com ara la procedència de les persones afectades, la seva situació sociocultural i altres circumstàncies personals. La incorporació d'aquestes possibles relacions casuals es constata en el 9,5% de les notícies a TVE Catalunya i

en el 5,2% a TV3, quan en períodes anteriors la proporció havia arribat a ser del 38,6% (a TV3, el 2010) i del 42,9% (a TVE Catalunya, el 2013).

Els elements d'espectacularització en les imatges o en el relat verbal de les informacions sobre violència contra les dones persisteixen en el 16,7% de les notícies de TVE Catalunya, el 12,5% de TV3 i el 7,5% de betevé.

La major part d'aquests elements es localitzen principalment en peces sobre agressions físiques o sexuals i sobre cròniques judicials, que contribueixen a dramatitzar el relat sense aportar informació rellevant per comprendre'l.

La comparativa amb les dades d'anys anteriors mostra un descens gradual d'aquests elements a TV3 i un estancament de la tendència en el cas de TVE Catalunya. La manca de dades seqüenciades de betevé no permet establir una pauta de comportament en aquest canal.

Els canals analitzats no aporten dades que permetin la identificació de dones en situació actual de violències masclistes sense el seu consentiment, de manera que es pugui contribuir a la victimització secundària d'aquestes dones.

Cap televisió aporta dades personals ni imatges que permetin la identificació no consentida de dones en situació actual de violència masclista. I quan apareixen imatges en les informacions, els tres canals utilitzen tècniques d'ocultació de la identitat que eviten el reconeixement d'aquestes dones.

TV3 és el mitjà que fa un ús més freqüent de les peces analítiques d'aprofundiment i el que aborda més diversitat d'aspectes mitjançant aquest format (24 notícies, 12,5% del total).

A TVE Catalunya i a betevé la presència d'aquestes peces és més puntual (2 notícies en cada cas, el 4,8% i el 3,8% del total, respectivament).

La televisió local betevé se singularitza per ser la que inclou més notícies que incorporen dades estadístiques (26 notícies, 49,1% del total), sobretot provinents de fonts locals.

La presència d'aquest element es constata en gairebé un terç de les notícies de TV3 (65 notícies, el 33,9%), que informa amb assiduitat del nombre de dones assassinades a l'Estat espanyol i de la dada acumulada des del 2003, i en el 28,6% de les de TVE Catalunya (12 notícies), sobretot en el marc del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones.

Una de cada cinc notícies analitzades en cada una de les tres televisions públiques que integren aquest informe donen a conèixer recursos a disposició de les víctimes.

El telèfon i WhatsApp d'atenció a les víctimes de violència masclista és el recurs que apareix més sovint a TV3 (14,1%). La televisió local betevé informa amb més freqüència de l'existència d'entitats i altres serveis públics de suport a les víctimes (17%). I TVE Catalunya tendeix a igualar el pes percentual de tots dos recursos (7,1% i 9,5%, respectivament).

Tots aquests elements (anàlisi i aprofundiment, dades complementàries i informació sobre recursos a disposició de les víctimes) constitueixen accions comunicatives que afavoreixen la sensibilització envers les violències masclistes i permeten avançar cap a una societat més igualitària.

La presència de components que contribueixen a sensibilitzar, per si mateixos o de forma combinada, és freqüent als tres mitjans públics analitzats i es constata en el 67,9% de les informacions sobre violències masclistes de betevé, el 63,5% de TV3 i el 47,6% de TVE Catalunya.

Així, doncs, **les informacions sobre violències masclistes analitzades presenten un grau elevat d'adequació a les *Recomanacions sobre el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació***. Tot i que s'hi constata la persistència d'alguns recursos espectacularitzadors, destaca la incorporació d'elements de reflexió diversos per part dels mitjans que ajuden a una millor comprensió del problema social que suposen les violències masclistes.

L'anàlisi del tractament informatiu de les violències masclistes evidencia una **evolució dels mitjans públics en la direcció d'assumir i integrar la conceptualització més àmplia de les violències masclistes que incorpora la normativa actual, que es**

transmet a la ciutadania no només des del punt de vista de la nomenclatura emprada, sinó també en relació amb la multiplicitat de formes i àmbits en què es manifesta.